

KURIER POLSKI

Rok III

Centrala telefoniczna IKP Bydgoszcz 33-41 i 33-42
Sekret. redakcji 19-07 (czynny cały dzień). Telefon
między miast. 36-00 (czynny cały dzień).

Niedziela, dnia 9 listopada 1947 r.

Konta PKO „Zryw” Nr VI-130, PKO IKP Nr VI-140
Konto bieżące: Bank Gospodarstwa Spółdzielczego
Bydgoszcz, Konto Nr 8086.

Nr 306

Teść Hitlera przed sądem denazyfikacyjnym

MONACHIUM (obsł. wł.). Teść Hitlera, Fritz Braun, stanie w przyszłym miesiącu przed sądem denazyfikacyjnym.

MARSHALL przedstawi swój „plan” Kongresowi w poniedziałek

WASZYNGTON (PAP). Min. Marshall oświadczył: na konferencji pras. że w przyszły poniedziałek przedstawi komisji spraw zagr. Kongresu opracowany „plan pomocy dla Europy”. Marshall stwierdził, że w dn. 20 listopada uda się do Londynu na konferencje ministrów spraw zagr. wielkich mocarstw.

Moskwa w 30-lecie Rewolucji Październikowej Wielka defilada na Placu Czerwonym

MOSKWA (PAP). Stolica ZSRR przybrała w związku ze świętem Rewolucji Październikowej uroczystą szatę. Na wszystkich gmachach widnieją wielkie rzymskie cyfry „XXX”, girlandy, godła państwowe i portrety. Na ulicach wiszą transparenty o hasłach skierowanych przeciwko podległym wojennym, podkreślających wolę pokoju i potęgę ZSRR. Z niewidzialnym dobą nawet w Moskwie przepychem, ozdobione zostały główne place stolicy. Gmachy na Placu Czerwonym pokryte są purpurą. Naprzeciw Mauzoleum Lenina umieszczono na wielkich okrągłych tarczach herby 16 republik radzieckich, a w środku herb ZSRR. Oficjalne uroczystości jubileuszowe rozpo-

Utworzenie „Komitetu Tymczasowego ONZ” Delegaci ZSRR i państw słowiańskich nie będą uczestniczyć w pracach PODWAŻAJĄCYCH Kartę ONZ

NOWY JORK (PAP). Korespondent PAP donosi z Lake Success: Mimo zdecydowanego sprzeciwu państw słowiańskich, które wielokrotnie podkreślały, że projektowany „Komitet Tymczasowy” jest sprzeczny z kartą ONZ, komisja polityczna przyjęła utworzenie tego komitetu większością 43 głosów przeciwko 6 i przy 6 powstrzymujących się od głosowania. Nie głosowały państwa arabskie.

Po głosowaniu delegaci Związku Radzieckiego, Polski, Czechosłowacji, Jugosławii, Ukrainy i Białorusi złożyli oświadczenia do protokołu, że ich rządy nie wezmą udziału w pracach nowo utworzonego komitetu. Wice-

Związek Radziecki — powieździ i delegat ZSRR stoi zawsze za przestrzeganiem i wzmacnianiem Karty ONZ, ponieważ jednak „Komitet Tymczasowy” nie opiera się na żadnych prawnych podstawach, Związek Radziecki nie weźmie w nim udziału.

Również delegat Polski ambasador Lange przypomniał, że Polska stwierdziła uprzednio dwukrotnie, iż komitet tymczasowy narusza ducha i literę karty ONZ wobec czego delegacja polska nie będzie uczestniczyła w pracach tego komitetu.

W czasie dyskusji nad projektem amerykańskim delegat brytyjski Shawcross zaproponował oddanie sprawy legalności „komitetu tymczasowego” do rozstrzygnięcia Międzynarodow. Trybunału. Sprawiedliwości w Hadze. Wniosek ten spotkał się ze sprzeciwem wicemin. Wszyńskiego, który zaznaczył, że Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości nie może być postawiony ponad samym ONZ oraz, że propozycja brytyjska nie ma w istocie na celu sprawiedliwości, o którą Związek Radziecki zawsze gotów walczyć.

Stolica ZSRR w uroczystej szacie — Defilada wojska i 300 000 robotników — Uroczyste posiedzenie Rady Delegatów — Obchody rocznicy Rewolucji w Polsce

czyły się w czwartek wieczorem wielką akademią w Operze Moskiewskiej.

Dla uświetnienia rocznicy odbyła się wczoraj na Placu Czerwonym wielka parada wojsk, stacjonowanych w Moskwie, którą przyjął min. sił zbrojnych marszałek Bułganin.

Niezależnie od tego przeddefilowało przed przywódcami Związku Radzieckiego 300.000 robotników. Defi-

lada ta, trwająca 4 godziny wywarła na setkach tysięcy widzów niezatarte wrażenie i jej poszczególne oddziały, reprezentujące niemal wszystkie ośrodki przemysłowe Rosji Sowieckiej i wszystkie załogi fabryk moskiewskich, były przyjmowane owacyjnie przez zebrane tłumy.

W przededniu rocznicy odbyło się w Moskwie odsłonięcie nowego pomnika Lenina.

Przemówienie min. MOŁOTOWA

W czwartek na uroczystym posiedzeniu Moskiewskiej Rady Delegatów Pracujących, wygłosił przemówienie min. Mołotow, w którym przedstawił rozwój Związku Radzieckiego w ciągu 30 lat jego istnienia. Mówca wskazał, iż w pierwszym okresie tj. do drugiej wojny światowej, Związek Radziecki dokonał potężnego skoku, stając się jednym z czołowych państw przemysłowych świata. Okres wojny wykazał, jak wielką jest potęgą i siłą państwa socjalistycznego. ZSRR wyszedł z tej wojny jeszcze bardziej wzmocniony i zjednoczony. Omawiając trzeci okres, w jaki wkroczył przed dwoma laty Związek Radziecki, min. Mołotow podkreślił wspaniałe rezultaty odbudowy w ramach nowej pięcioletki. Następnie minister porównuje rozwój ZSRR z rozwojem Anglii i Francji i dochodzi do konkluzji, iż osiągnięcia Związku Radzieckiego wykazują z faktu, iż cała gospodarka narodowa ZSRR zbudowana jest na fundamencie socjalistycznym. W drugiej części swego przemówienia, mówca przedstawia rolę, jaką odgrywa Związek Radziecki w walce o utrwalenie pokoju, stwierdzając, że siły pokoju wyjdą z tej walki zwycięsko. „Zjednoczone siły demokracji i socjalizmu w Europie i poza jej granicami — mówił minister — są obecnie bez porównania potężniejsze niż przeciwstawiające się im antydemokratyczne siły obozu imperialistycznego. Kapitalizm stał się hamulcem postępu ludzkości, a awantur-

cza polityka imperializmu stanowi główne niebezpieczeństwo dla miłujących pokój narodów. Rewolucja Październikowa otworzyła oczy narodom na fakt, że zbliża się ku końcowi wiek kapitalizmu i że otworem stoi droga do pokoju i postępu. Rozpaczliwe wysiłki imperialistów nie uratują kapitalizmu od nadciągającej zagłady” Mołotow stwierdza — żyjemy w wieku, w którym wszystkie (Dokończenie na str. 2-giej).

SPRAWA naszej młodzieży

Do szeregu zagadnień, które po wojenne nasze życie wysuwa na jedno z najbardziej czołowych miejsc, należy sprawa młodzieży i tego wszystkiego, co łączy się z jej zdrowiem, wychowaniem, nauką i przygotowaniem do spełnienia doniosłej roli, jaką w przyszłości ma odegrać. Każdy zaś rozpoczynający się rok szkolny podnosi problem, jak rozszerzyć cyfrę tych, którzy do szkół dojść powinni, a którym warunkom życia dotychczas nie pozwoliły spełnić tego pragnienia.

Wśród licznych wylaniających się problemów przy rozpracowaniu zagadnienia, jednym z najbardziej ważnych — jest przezwyciężenie łączących się ze sprawą trudności materialnych. Skoro bowiem powojenna Polska Ludowa uznała za jeden z pierwszych obowiązków demokratyzację nauki, to równocześnie uznała za obowiązującą zasadę, że dostęp do wiedzy mają nie tylko ci, którzy — materialnie rzecz biorąc — mogą się kształcić, lecz także — i to w pierwszej linii — ci, którzy chcą się oddać pracy naukowej.

Zarówno w obrębie szkolnictwa powszechnego i średniego spełnienie tego postulatów nie jest łatwe, jednakże realizacja tak pojętej zasady w dziedzinie wyższych zakładów naukowych jest szczególnie trudna i pociągająca za sobą duże trudności materialne, organizacyjne, lokalowe i inne. Już samo rozmieszczenie wyższych zakładów naukowych wytwarza konieczność znalezienia odpowiedniego pomieszczenia dla licznej rzeszy przybyłej do miasta uniwersyteckiego młodzieży, a jeśli ta uczelnia znajduje się w tak zniszczonych miastach jak Warszawa, Wrocław lub Gdańsk, wówczas trzeba pokonać tysiące piętujących się przeszkód natury organizacyjnej, technicznej i innej, by tysiącom przybyłych w mury uczelni studentów zapewnić bodaj dach nad głową i jakieś najbardziej nawet prymitywne, jednak nadające się do pracy naukowej pomieszczenie.

Ale nie tylko na tym zagadnieniu polegają trudności. Okres pięciu lat okupacji wygłodził ludność zajętych przez wroga obszarów naszego kraju. Skutki tego wygłodzenia jeszcze przez wiele lat cięży będą na naszym pokoleniu, najdotkliwiej jednakże odbijają się one na licznych rzeszach młodzieży, która pozbawiona przez wiele lat wartościowego pożywienia w okresie rozwoju organizmu, staje się masowo ofiarą gruźlicy i wyczerpania fizycznego. Również i okres lat powojennych nie wyrównał dotychczas powstałych poprzednio niedoborów w odżywieniu. Zachodzi przeto konieczność nie tylko niedopuszczenia do dalszego przysłowiowego głodowania. Nie można tolerować nawet stanu niedożywienia, lecz przeciwnie, należy forsownie odkarmiać te młode organizmy, gdyż bez spełnienia tego postulatów nie będą one miały siły do pracy, a tym samym cały wysiłek, skierowany na kosztowne i mozolno wykształcenie, minie się z celem.

Oczywiście z tym stanem rzeczy łączy się sprawa lecznictwa młodzieży akademickiej, która bądź w następstwie okupacji, bądź w następstwie trudów walki w partyzantce osłabiła swe siły i zdrowie. Leczenie sanatoryjne w uzdrowiskach tylko wtedy spełni swe zadanie, gdy po okresie leczenia w tych zakładach, wracając do środowiska uczelnia-

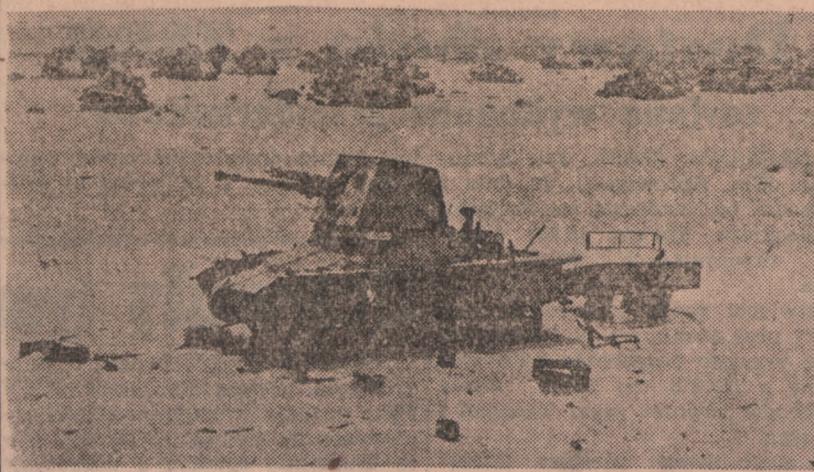
Tragiczna śmierć 6 chłopców

LONDYN (PAP). Z Dundee donoszą, że w łodzi u brzegu rzeki znaleziono ciężko zatrutych 6 chłopców w wieku od 11 do 14 lat, którzy zbiegli ostatnio ze szkoły i udali się na wycieczkę. Dochodzenia wykazały, że chłopcy ci padli ofiarą gazów, wydobywających się z gaśnicy, która znajdowała się w łodzi. Po przewiezieniu do szpitala wszyscy oni zmarli.

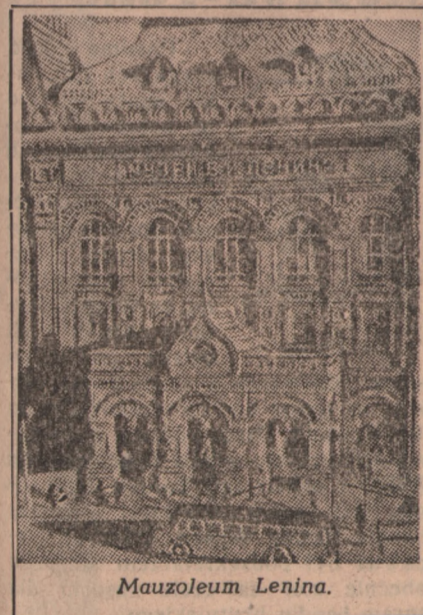
Dalsze dymisie w rządzie rumuńskim

BUKARESZT (obsł. wł.). Z Bukaresztu donoszą, że w ślad za ministrem spraw zagr. Tatarescu ustąpiło ze swego stanowiska trzech dalszych ministrów i kilku wyższych urzędników ministerialnych.

Piąta rocznica bitwy pod El Alamein

Prasa zagraniczna poświęcała szereg wspomnień bitwie pod El Alamein, która zdecydowała o klęsce wojsk osi w Afryce, pozostających pod dowództwem gen. Rommela. Dziś o krwawych zmaganiach świadczą jeszcze szczątki czołgów gęsto rozlane po płaskach pustyni.

Mauzoleum Lenina.

Przyjęcie ustawy o niepodległości BIRMY

LONDYN. Izba Gmin przyjęła wczoraj 288 głosami przeciw 114 rządowy projekt ustawy o przyznaniu niepodległości Birmy. Churchill oświadczył w imieniu opozycji, że nie przyjmuje odpowiedzialności za tę ustawę i że jego zdaniem należało przyznać Birmie statut dominialny w ramach Brytyjskiej Wspólnoty Narodów.

nego, znajdzie taki student dobre i higieniczne warunki pobytu, należyte odżywienie i niezbędną opiekę.

Do dalszych poważnych problemów, które należy rozwiązać, zaliczyć trzeba sprawę podręczników naukowych. Nawet przed ostatnią wojną, nasze uczelnie i studium młodzież nie były dostatecznie zaopatrzone w konieczny materiał książek i podręczników. Z chwilą jednak, gdy brutalna okupacja zmieniła polską książkę w surowiec dla niemieckich papierni, a cenniejsze dzieła zostały zrabowane i wywiezione na zachód, gdy wreszcie zniszczenia dokończyła pożoga wojny, obejmując pożarem biblioteki publiczne i prywatne zbiory, sprawa ta stała się w tragicznym wprost aspekcie i do tej chwili nie jest praktycznie rozwiązana. W takich warunkach student nie może swej pracy oprzeć na zebranym i metodycznie ujętym dziele, lecz musi z konieczności posługiwać się niemal wyłącznie zapiskami, nie zawsze ściśle i dokładnie ujmującymi opracowywane zagadnienie, co oczywiście powoduje i stratę czasu i wzmagając wysiłek związany z pracą naukową.

Jeśli zestawimy tak pobieżnie ujęte potrzeby łączące się z problemem młodzieży akademickiej, dojdźmy do wniosku, że tylko akcja oparta na wysiłku całego społeczeństwa dać może pozytywne rozwiązanie piętających się trudności. Dla społeczeństwa naszego nie jest i nie będzie obojętną rzeczą, czy stanie się wobec zadań naszej politycznej i gospodarczej przyszłości z taką cyfrą inteligencji, która zaspokoi nasze aspiracje, czy celu tego nie zdołamy osiągnąć. Dla społeczeństwa nie jest i nie będzie rzeczą obojętną, czy zdołamy nadrobić ubytek i straty powstałe wskutek wojny i kiedy to zadanie wykonamy. Podobnie nie będzie obojętne dla społeczeństwa, czy zdołamy odbudować nasz kraj szybko i dokładnie i czy zdołamy włączyć w nasz polityczny i gospodarczy organizm Ziemię Odzyskaną jak najrychlej i bez reszty. Spełnienie zadań możemy tylko wtedy, gdy obok pracowitej ręki chłopca i robotnika stanie świadomy swych zadań zawodowych i społecznych inteligent, jako jego przewodnik w pracy i współtowarzysz w wysiłku twórczym.

Dlatego z okazji zbliżającego się Tygodnia Akademika, Towarzystwo Przyjaciół Młodzieży Szkół Wyższych organizuje na terenie całej Polski mobilizację nieświadomych i postępowych sił społecznych, by włączyć je do sprawy tak wszelkim bliźkiej i drogiej, jaką jest sprawa młodzieży.

Młodzież wygrała wojnę o niepodległość naszego kraju, obecnie my musimy wygrać bitwę o przyszłość Młodzieży!

Przyszłość Młodzieży to przyszłość kraju!
Dr Roman Mojszewicz

KOMUNIKAT

Izby Przemysłowo-Handlowej w Gdyni w sprawie

KONCESJONOWANIA HANDLU.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Gdyni przypomina, że termin dla złożenia wniosków w sprawie koncesjonowania handlu upływa nieodwołalnie w dniu 15 listopada 47 r., wobec czego firmy handlowe, które obowiązkowo temu nie zadośćuczynią, zostaną zamknięte.

Zgodnie z instrukcją Ministerstwa Przemysłu i Handlu z dnia 4 bm., najpóźniej do dnia 17 listopada br. władze przemysłowe otrzymują od Urzędów Skarbowych i Zrzeszeń Kupieckich wykazy tych przedsiębiorstw handlowych i usugowych, które wobec niezłożenia wniosków o koncesję, winny ulec zamknięciu. Wykazy te Urzędy Skarbowe i Zrzeszenia Kupieckie przesyłają równocześnie Delegatom Komisji Specjalnej, które dopilnują, aby nie było prowadzony handel potajemny.

Paragraf 3 wymienionej instrukcji stwierdza, że przedsiębiorstwa te winny zostać zamknięte przy użyciu środków w bezpośredniego przymusu, najpóźniej w terminie do dnia 25 listopada 1947 r.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Gdyni przestrzega kupiectwo swego okręgu przed zbagatelizowaniem przytoczonych zarządzeń, które zostaną wykonane z całą surowością.

01435) Izba Przemysłowo-Handlowa.

Uroczystość 30-lecia Rewolucji Październikowej

(Ciąg dalszy ze str. 1-szej)
drogi prowadzą do komunizmu. Lenin wyprowadził nasz kraj na drogę socjalizmu, wolności i szczęścia ludzkości. Drogą tą prowadzi nasz naród dalej Stalin.

Depesze gratulacyjne

MOSKWA (PAP). Z okazji wielkiego Święta Związku Radzieckiego nadeszły do Moskwy depesze gratulacyjne od prezydenta RP Bieruta, premiera Cyrankiewicza, marszałka Rolli-Zymierskiego, wicepremiera Gomułki, ministra Modzelewskiego, oraz przedstawicieli związków zawodowych, świata spółdzielczego, organizacji młodzieżowych i stronnictw politycznych. Napłynęły także na ręce generalissimusa Stalina dalsze depesze gratulacyjne, od wielu państw całego świata, m. in. od prezydenta Trumana, premiera Attlee, prezydenta Węgier Tildy, premiera Jugosławii marsz. Tito, premiera Bułgarii Dymitrowa i premiera Czechosłowacji Gottwalda.

WARSZAWA (PAP). W 30 rocznicę Rewolucji Październikowej odbyły się w całej Polsce uroczyste zebra- nia i akademie. Szczególnie imponują- jący charakter miała akademie w Warszawie, na której przemówienie wygłosił min. przemysłu i handlu Minc. Min. Minc przedstawił w swym referacie dzieje Związku Radzieckiego od Rewolucji Październikowej aż do chwili obecnej, podkreślając wielki wkład narodu radzieckiego w walce z hitlerowskim niebezpieczeństwem zagrażającym kulturze i cywilizacji świata. Omawiając stosunek Związku Radzieckiego do niepodległości Polski, minister wskazał, iż właśnie Armia Czerwona przyniosła Polsce wolność.

Polska w rocznicę Rewolucji Październikowej

WARSZAWA (PAP). W 30 rocznicę Rewolucji Październikowej odbyły się w całej Polsce uroczyste zebra- nia i akademie. Szczególnie imponują- jący charakter miała akademie w Warszawie, na której przemówienie wygłosił min. przemysłu i handlu Minc. Min. Minc przedstawił w swym referacie dzieje Związku Radzieckiego od Rewolucji Październikowej aż do chwili obecnej, podkreślając wielki wkład narodu radzieckiego w walce z hitlerowskim niebezpieczeństwem zagrażającym kulturze i cywilizacji świata. Omawiając stosunek Związku Radzieckiego do niepodległości Polski, minister wskazał, iż właśnie Armia Czerwona przyniosła Polsce wolność.

WARSZAWA (PAP). W 30 rocznicę Rewolucji Październikowej odbyły się w całej Polsce uroczyste zebra- nia i akademie. Szczególnie imponują- jący charakter miała akademie w Warszawie, na której przemówienie wygłosił min. przemysłu i handlu Minc. Min. Minc przedstawił w swym referacie dzieje Związku Radzieckiego od Rewolucji Październikowej aż do chwili obecnej, podkreślając wielki wkład narodu radzieckiego w walce z hitlerowskim niebezpieczeństwem zagrażającym kulturze i cywilizacji świata. Omawiając stosunek Związku Radzieckiego do niepodległości Polski, minister wskazał, iż właśnie Armia Czerwona przyniosła Polsce wolność.

CHOLERA dotarła do Zatoki Perskiej

Wstrzymanie komunikacji lotniczej i morskiej

LONDYN (PAP) Jak donoszą z Bagdadu, władze Iraku stwierdziły w środę wieczorem pojawienie się cholery na lotnisku arabskim Dudał w Zatoce Perskiej. Władze sanitarne Iraku nakazały natychmiastowe szczepienie ludności, zamieszkałej w południowej części kraju, zwłaszcza zaś w okręgu Basra. Wstrzymano wszelką komunikację lotniczą i morską między Irakiem, Zatoką Perską, portami hinduskimi i portami Pakistanu. Zawieszono też pocztę lotniczą z Egiptu i Indji, a wszelkie listy podlegają dezynfekcji. W początku przy- szłego tygodnia do Egiptu uda się druga misja lekarska rządu irackiego, aby dopomóc do zwalczania epidemii cholery, która pociągnęła już za sobą od dnia 23 września 9 tysięcy śmiertelnych ofiar.

Odroczenie procesu Maniu

BUKARESZT. (PAP) Proces przeciwko dr Maniu i współoskarżonym odroczony został do poniedziałku.

NA APEL POLSKIEGO RADIA samolot z lekarstwami wylądował w Inowrocławiu

Szereg osób pośpieszyło z bezinteresowną pomocą dla ratowania umierających

INOWROCŁAW (v). W związku z zatruciem 8 osób rodziny Rogowskich z Inowrocławia — Polskie Radio zwróciło się z apelem do społeczeństwa o nadesłanie specjalnych zastrzyków w celu przyjęcia z pomocą nieszczęśliwym. Wezwanie to nie pozostało bez echa. Oto przed kilku dniami wylądował na lotnisku inowrocławskim samolot z lekarstwami, ofiarowanymi bezpłatnie przez aptekę p. Szunow w Złotorii (woj. dolnośląskie). Samolot przyleciał z Jeleniej Góry, kierowany przez pilota instr. Cz. Chodrowskiego i M. Szlagera z Aeroklubu Jeleniogórskiego. Piloci przylecieli tam i z powrotem na własny koszt, tylko KS „Gopłania” zaopatrzył ich samolot w benzynę. Po wylądowaniu lotnicy udali się w towarzystwie przedstawicieli KS „Gopłania” OM TUR do szpitala, gdzie znajdowała się rodzina Rogowskich. Zaraz po dostarczeniu lekarstw przystąpiono do zabiegu dla uratowania życia nieszczęśliwym.

szpitala, gdzie znajdowała się rodzina Rogowskich. Zaraz po dostarczeniu lekarstw przystąpiono do zabiegu dla uratowania życia nieszczęśliwym.

szpitala, gdzie znajdowała się rodzina Rogowskich. Zaraz po dostarczeniu lekarstw przystąpiono do zabiegu dla uratowania życia nieszczęśliwym.

Król grecki chory na CHOLERĘ?

RZYM (PAP). Donoszą z Aten, że król grecki Paweł ciężko zachorował. Według niepotwierdzonych jeszcze pogłosek obiegających stolicę Grecji, król zaraził się cholera.

Z ostatniej chwili

MOSKWA. Min. sił zbrojnych ZSRR marsz. Bułganin ogłosił z okazji 30 rocznicy Rewolucji Październikowej rozkaz dzienny do armii radzieckiej.

staną przed SĄDEM

Adam — „dowódca plutonu” NZW na gminę Rzekuń, który wydał zarządzenie dokonania morderstwa, oraz bezpośredni mordercy: Kamiński Czesław pseud. „Stary”, Budlewski Bolesław pseud. „Śmiały”, Zięba Czesław pseud. „Łek”. W najbliższym czasie będą oni odpowiadali za swe zbrodnie przed Sądem Wojskowym.

Dostawy zboża z ZSRR zostaną wykonane przedterminowo

WARSZAWA (PAP). Jak komunikuje Min. Apropowizacji, do dnia 2 listopada br. nadeszły ze Związku Radzieckiego ogółem 10 935 wagonów zawierających 200 787 ton zboża. Najwięcej zboża przechodzi przez punkt przeładunkowy w Przemyslu, gdzie przyjęto dotychczas 8 305 wagonów z 158 213 ton zboża. Zboże przechodzi również przez Terespol i Jagodzin.

Uchwały tymcz. NKW-PSL

„Gazeta Ludowa”, podaje o caodziennej posiedzeniu tymcz. NKW PSL, podczas którego powzięto postanowienie: zwołać posiedzenie Rady Naczelnej zgodnie z propozycją prezesa Kiernika na dzień 30 listopada rb. do Warszawy oraz uznać tygodnik „Chłopi i Państwo” za naczelny organ stronnictwa. Dalej powzięto szereg uchwał, dotyczących spraw organizacyjnych. Tymczasowa NKW postanowił we-

Nowy premier duński

KOPENHAGA (PAP) Urzędowo podano do wiadomości, że król Christian polecił bytemu socjal-demokratycznemu premierowi Wilhelmowi Buhlowskiemu podjęcie rozmów w sprawie formowania nowego rządu duńskiego

ARESZTOWANIE 400 Żydów

LONDYN. W Algierze żandarmeria aresztowała 400 Żydów pochodzących z Algieru i Marokka którzy starali się dostać na statek towarowy, by przybyć nielegalnie do Palestyny.

Świat w kilku wierszach

** PO 8-DNIOWYM pobyciu opuściła Polskę grupa przedstawicieli parlamentu belgijskiego.
** KOMISJA SPECJALNA skierowała do obozu na okres dwóch lat b. burmistrza miasta Prabuty za handel mieniem państwowym.
** MINISTER spraw zagranicznych Arabii Saudyjskiej, Feisal, który reprezentuje swój kraj w ONZ, podczas debaty palestyńskiej ostrzegł, że Arabia Saudyjska opuści natychmiast ONZ, jeśli Zgromadzenie wypowie się za podziałem Palestyny. Dodał on, że inne państwa arabskie posyłyby prawdopodobnie za tym przykładem.

** NOWOBRANA rzymska r. ra miejska wybrała na stanowisko burmistrza chrześcijańskiego demokratę Salvatora Rebecchini.

** W POBLIŻU Goetheborga pociąg osobowy zderzył się z kolejowym transportem nafty. Kilka osób poniosło śmierć, a kilkanaście zostało rannych. Wagon-cysterna przewrócił się na pociąg osobowy i 4 wagony stanęły w płomieniach.

** SYTUACJA w południowej Korei, okupowanej przez Amerykanów, jest całkowitym zaprzeczeniem demokracji i masy koreańskiej znajdują się tam w sytuacji znacznie gorszej nawet, niż za Japończyków — stwierdzają dwaj wybitni dziennikarze amerykańscy Hugh Deane w serii artykułów w tygodniku „Nation” i Hark Gayn w „MP”.

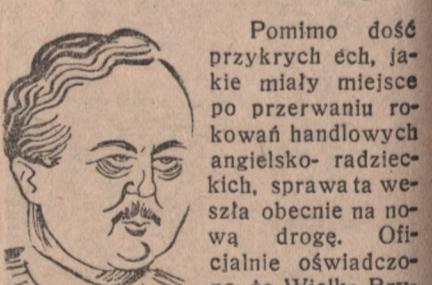
** WNUCZKA Mussoliniego została aresztowana przez policję włoską za handel fałszywymi dolarami amerykańskimi.

Ponowne nawiązanie rokowań handlowych Moskwa-Londyn

Pomimo dość przykrych echa, jakie miały miejsce po przerwaniu rokowań handlowych angielsko-radzieckich, sprawa ta weszła obecnie na nową drogę. Oficjalnie oświadczone, że Wielka Brytania chce w tych dniach podjąć nowo rokowania z rządem radzieckim, na temat dostaw zbożowych do W. Brytanii. Orodównikiem nawiązania ścisłych stosunków handlowych z ZSRR i państwami Europy wschodniej jest nowy brytyjski minister handlu Harold Wilson, który do niedawna był podsekretarzem stanu, a obecnie stoi na czele resortu dla spraw handlu brytyjskiego.

Gdy Harold Wilson obejmował resort oświadczył, iż rząd brytyjski „jest gotów i wielce pragnąłby” nawiązać ponownie zdrowe stosunki handlowe ze Związkiem Radzieckim. Osiągnięcie porozumienia między obydwoma krajami przyczyni się netylko do rozwoju ich handlu zamorskiego, lecz również do odbudowy gospodarczej świata. Systemy gospodarcze Anglii i ZSRR są w zasadzie od siebie zależne i uzupełniają się wzajemnie.

Wielka Brytania potrzebuje żywności i surowców, zwłaszcza zboża i budulca. Związek Radziecki natomiast potrzebuje brytyjskich wyrobów przemysłowych zwłaszcza maszyn do odbudowy swego przemysłu i rozwoju zasobów naturalnych.

WILSON

Radosny powrót zaginionych dzieci

Jeszcze jedna unicestwiona zbrodnia hitlerowska

(Korespondencja własna „Ilustrowanego Kuriera Polskiego“)

Paryż, w listopadzie

Do najpotworniejszych zbrodni niemieckich, dokonanych podczas ostatniej wojny na narodzie polskim, należy niewątpliwie zabieranie „jasnowłosych” dzieci od rodzin i wysyłanie ich w głąb Niemiec na przymusową germanizację. Dziecku zmieniono imię i nazwisko, a wszystkie skrupulatnie przygotowane metody miały doprowadzić, by dziecko zapomniało z czasem o swym polskim pochodzeniu i stało się współczesnym „jan- czarem”.

Od chwili zakończenia działań wojennych udało się odnaleźć w Niemczech i Austrii setki takich dzieci, przydzielonych poszczególnym rodzinom niemieckim, wiele jednakże krwi polskiej przepadło w ten sposób i rodziny daremnie czekać będą na odnalezienie swych dzieci, a odnalezienie się nie jest łatwe, skoro przewrotność niemiecka uczyniła wszystko, by uniemożliwić powrót dziecka do rodziny.

W Hellbrunn koło Salzburga znalazło się w 1945 r. (jak o tym donosiłszy już pokrótce w depeszach — Red.) kilkadziesiąt takich dzieci, co do których zdawało się, iż nie już nie umożliwi ich zidentyfikowania i że trzeba będzie uważać za sieroty. Warunki ich bytu w obozie były złe, a konieczność zapewnienia im należytego odżywiania, normalnego trybu życia i pobierania nauki spowodowała, iż ówczesni ich opiekunowie zdecydowali się na wysłanie dzieci z Austrii, gdzie warunki wegetacji były okropne do Hiszpanii, która zaofiarowała gościnnie dzieciom wszystkich narodowości dotkniętych wojną.

Prócz dzieci żydowskich pojechały więc i dzieci polskie do Hiszpanii, gdzie specjalny Komitet Społeczny stworzył im dobre warunki egzystencji, nie zapominając m. in. o polskiej nauce ogólnej i zawodowej.

Tymczasem dzieci zaczęły sobie to i owo przypominać. Polska atmosfera i serdeczność starannej opieki obudziły wspomnienia, które jakby cudem dały czasem bardzo niki punkty zaczepienia, umożliwiające starania o zidentyfikowanie dzieci.

Zmudna była to jednak droga, rezultat jednak okazał się doskonały. Dzięki Działowi Poszukiwań Rady Polonii Amerykańskiej w Genewie udało się odnaleźć rodziny, którym zabrali swego czasu Niemcy ich dzieci. W wypadku rodziny Wieczorków chodziło ni mniej ni więcej o sześci-

ro dzieci. Cudem wprost dzieci te zostały odnalezione i po odszukaniu rodziców, którzy wrócili zresztą także dopiero po wojnie z przymusowych robót w Niemczech do Polski — wracając obecnie do kraju.

Razem w drodze do Polski znajduje się w tej chwili 24 dzieci, które na odnalezienie rodzin i związaną z tym repatriację czekały w Hiszpanii.

Wyjazd ich z Barcelony nastąpił w czwartek, 30 października. Wzruszający był widok tych małych Polaków, którzy uszli niebezpieczeństwa germanizacji i wracają obecnie do Polski, której chcieli dojechać. Podniecone myślą o powrocie do swoich zachowywały się jednak wzorowo, budząc podziw przyglądającej się im publiczności. Zdrowe, dobrze odżywione i sownie zaopatrzone na drogę zarówno w żywność jak i odpowiednią odzież zajęły zarezerwowany dla nich wagon i ruszyły ku granicy francuskiej. Pożegnania z koleżankami i kolegami było niesłychanie serdeczne a na podkreślenie zasługuje fakt, iż dzieci mimo wieloletniego pobytu za granicą mówią przesłicznie po polsku. Szkoła polska, którą im tam zorganizowano, zrobiła swoje. Pozostający wyrażają

życzenie, by i oni mogli odnaleźć swe rodziny i z tym życzeniem zwracają się do delegata Rady Polonii Amerykańskiej p. Floriana Piskorskiego, który osobiście interesuje się ich repatriacją.

Kiedy pociąg rusza, dzieci śpiewają „Jeszcze Polska nie zginęła”, a potem z dziecięcą prostotą oglądają na nowo swe „skarby”, to co im ofiarowano na drogę. A jest tego dużo i wszystko w doskonałej jakości. Ciepła wełniana bielizna, nowe sukienki wzgl. ubranka, mocne obuwie i dużo żywności zajmuje uwagę dzieci przez pierwszy okres podróży. Po tem zasypiają, wzgl. oglądają okolicę i popołudniu dobijają do granicy francuskiej. Formalności związane z odprawą graniczną — prawie że żadne. Po stronie hiszpańskiej kwituje odbiór dzieci delegat Rady Polonii Amerykańskiej p. Piskorski, przeprowadza je przez granicę i oddaje przedstawicielom polskich władz, które odtąd zajmować się będą dowiezieniem dzieci do Polski. Krótki i rzeczowy protokół mówi, iż dzieci przekroczyły granicę w dobrym stanie zdrowia, oraz należą do wyposażone w odzież i żywność na drogę. Aby jednak zmiana klimatu nie od-

biła się na zdrowiu dzieci podczas podróży, Rada Polonii Amerykańskiej ofiarowała im na samej granicy koce, które przyczynią się niewątpliwie do lepszego odczucia drogi, która prowadzi przez Francję i Niemcy do Polski.

W piątek, 31 października dzieci przyjechały do Paryża, gdzie zostały dwa dni, by zwiedzić to piękne miasto pod opieką p. Zofii Moszczeńskiej, zajmującej się dziećmi z ramienia Opieki Społecznej.

Z Paryża dzieci wyjechały do Nancy, skąd wyruszyły do Polski pociągiem repatriacyjnym 4bm. W drodze będą około czterech dni. Przyjadą do Międzyzlesia pod Wrocławiem. A potem już tylko skok do domu, do

rodzin. Nie wszystkie znają rodziców, nie wszystkie znajdą swe rodziny w komplecie, lecz świadomość, że nareszcie wbrew zakusom wroga są znowu wśród swoich stanowić będzie wielkie przeżycie w ich młodocianym życiu.

Sprawiedliwości staje się przynajmniej w pewnej mierze zadość. Gromada dzieci skazanych na zgermanizowanie wraca do Polski z pełnym poczuciem swej przynależności narodowej, w pełnej sile zdrowia w chwili, kiedy w Norymberdze toczy się proces przeciwko ich ciemiężcom za kradzież polskich dziecił

(cs)

Przykra sprawa

O szybką pomoc dla wdowy po śp. Bogumile Lince

Delegat ludności mazurskiej na konferencję pokojową w Paryżu w 1919 r., Bogumił Linka z Wawroch pod Szczytnem, był szczególnie znienawidzony przez Niemców. W styczniu 1920 r. gorący ten patriota polski został w czasie ekscesów antypolskich w Szczytnie, w biały dzień, na głównej ulicy miasta, przed redakcją „Mazura”, tak zmasakrowany, że wkrótce potem zmarł.

Pozostała po nim wdowa, Regina Linkowa, ciężko cierpiąca w okresie poplebiscytowym. W 1944 r. jako obywatelka niemiecka ewakuowana przymusowo do Niemiec, powróciła w lecie 1946 r. wraz z dwiema córkami i osiadła w Szczytnie. W drodze do kraju wdowa po znanym bojowniku i męczenniku sprawy narodowej na Mazurach była gorąco witana w Poznaniu.

W Szczytnie władze polskie przydzieliły jej prowizoryczne mieszkanie oraz udzieliły pierwszej pomocy.

Pomoc ta, zrazu wystarczająca, nosiła jednak wybitnie doraźny charakter. I dziś, kiedy się zupełnie wyczepała, staruszka czeka naprzód na oficjalne przyznanie jej jakiejś stałej zapomogi.

Jak donosi ZAP, Two Przyjaciel! Warmii i Mazurów w Krakowie oprócz zainicjowanej na łamach prasy listy składek, interweniowało w sprawie Linkowej w PCK oraz w Zakładzie Emerytalnym. Najszybszym rozwiązaniem tej bolesnej sprawy byłoby umieszczenie Reginy Linkowej na liście zasłużonych, z czym łączy się stała dotacja, przyznawana przez Min. Kultury i Sztuki.

Wszczęty alarm, mamy nadzieję, nie przejdzie bez echa. Odpowiedzialne czynniki chyba postarają się o to, by wdowa po bohaterze narodowym spędzić mogła ostatnie dni swego pełnego cierpienia i udręczenia życia w spokoju i dobrobycie.

Piotr I. i drwal

Gdy Piotr I jechał przez las, natknął się na chłopca. Chłop rąbał drzewo. Car powiedział do niego: — Dzień dobry, staruszk. A czy masz dużą rodzinę?

— Rodzina moja, to dwie córki i dwaj synowie.

— No, to nie wielką masz rodzinę. A na co więc obracasz pieniądze?

— A pieniądze, to ja na trzy części dzielę: jedną częścią dług spłacam, drugą, na kredyt oddaję, a trzecią w wodę ciskam.

Zamyślił się car, co by to mogło znaczyć, że starzec jednocześnie i dług spłaca i kredytuje i jeszcze w wodę ciska.

Chłop wyjaśnił Piotrowi I: — Kredytu udzielam — dwóch synów karmię; dług spłacam — starego ojca i matkę żywię; w wodę ciskam — dwie córki wychowuję.

— No, — powiada do niego car — mądra twoja głowa. A teraz wyprowadź mnie z lasu, bo ja nie znam drogi.

— A na co ja mam ciebie prowadzić? Sam drogę znajdziesz. Idź prosto, skręć na prawo, a tam zawróć na lewo i potem znów na prawo.

— Ja też mądrości — powiada car — nie rozumiem. Prowadź mnie sam.

— Mój dzień roboczy, wielmożny panie, jest cenny.

— Cenny, powiadasz, jest twój dzień, no to ja ci za niego zapłacę.

— A no, jak zapłacisz, to pojedziemy.

Wsiadł do kabrioletu i pojechali. W drodze zaczął car chłopca wypytywać:

— Czy bywałeś już w świecie, staruszk?

— A, gdzieś tam się bywało, wielmożny panie.

— A cara widziałeś?

— Cara, to nie widziałem, a trzeba by go było zobaczyć.

— No, to uważaj, zaraz go zobaczysz.

— A jak ja cara poznam?

— Wszyscy będą bez czapek, tylko sam car będzie w czapce.

Gdy zajechali do miasta, ludzie na widok cara zdjęli czapki.

Wówczas chłop się zapytał: — Kto więc jest carem?

A car Piotr mu powiada: — To chyba jeden z nas dwóch jest carem.

Zagłębie Saary uchwaliło niezależność od Niemiec

LONDYN. Zgromadzenie ustawodawcze Zagłębia Saary uchwaliło wczoraj 44 głosami przeciwko 2, przy 1 wstrzymującym się, niezależność polityczną od Niemiec.

Bitwa o Wielką Brytanię Uwaga krewni! poległych

Lotnictwo Wojenne Wielkiej Brytanii (RAF) donosi, że posiada obecnie fotografie Kaplicy w Opactwie Westminster, która ostatnio została poświęcona pamięci lotników poległych w bitwie o Wielką Brytanię w 1940 r.

Fotografie te będą dostarczone bezpłatnie jedynie krewnym wszystkich lotników, którzy wówczas zginęli. Polscy krewni poległych, którzy życzą sobie posiadać te fotografie, zechcą zwrócić się listownie podając stopień pokrewieństwa pod poniższym adresem: Attaché Lotniczy, Ambasada Brytyjska, Warszawa.

ADAM CZEKALSKI 32
Wschód się pali
POWIEŚĆ

Su-Feng słuchał z naprężoną uwagą i rozumiał swojego szefa doskonale. Rozumowanie to było jasne i wynikało z tych wszystkich przykadów postępowania białych w Chinach, jakich Chińczycy doświadczali w ciągu wielu dziesięcioleci. Ludzie biali nauczyli Chińczyków obudowy.

— Słuchaj, Su-Feng, zajmiesz się sprawą uwolnienia panny Berthier osobiście. Wszelką pomoc z mojej strony masz zapewnioną. Należy się przy tym spieszyć, gdyż niedługo już zapewne będziemy musieli opuścić Szanghaj. Sprowadzisz mi tu kapitana statku Pei-Fu, z którym pragnę porozmawiać. Ty sam przyjdiesz do mnie wieczorem.

Su-Feng skłonił się nisko, tak nisko, że nieomal czołem uderzył o podłogę, oddając tym cześć wysokiemu dygnitarzowi, i tyłem wycofał się z pokoju. Dr Wang podszedł znowu do okna i zapatrzył się na miasto, myśląc o najbliższej i o dalszej przyszłości tego miasta.

XV

ŻYWA TORPEDA

W ujściu rzeki, na wprost konsulatu japońskiego, stała flota japońska ze statkiem admirałskim „Idzuma” na czele. Chińczycy niejednokrotnie już próbowali zniszczyć tę flotę, która nieustannie wyrządzała

im wielkie szkody swymi ciężkimi działami, a głównie działami przeciwlotniczymi, których Chińczycy mieli bardzo niewiele.

Ponieważ półski dział chińskich i torpedy nie bardzo szkodliły flocie japońskiej, zapadło postanowienie, aby w stronę „Idzumi” wysłać żywą torpedę, jako najpewniejszy środek niszczeniowski.

Żywa torpeda jest wynalazkiem stosunkowo młodym i w konstrukcji swojej, na pierwszy rzut oka, niewiele różni się od zwykłej torpedy. Lecz w zasadzie różnica taka istnieje i to wielka. Żywa torpeda bowiem posiada wewnątrz odpowiednie miejsce na pomieszczenie człowieka, który w razie tam, zostaje zamknięty i następnie torpeda ta kieruje. Czowiek ten, przy zderzeniu się torpedy z celem twardym, naturalnie, ginie, ale na wojnie jeden człowiek jest użytkiem mniejszym od jednego konia.

Zaginionego człowieka bowiem melduje się tylko przy raporcie ustnym, a o zaginionym koniu spłuskuje się zazwyczaj metrowe raporty na piśmie.

Taką to właśnie torpedę postanowili Chińczycy wysłać pewnej nocy przeciwko statkowi admirałskiemu „Idzuma”, którego flaga dumnie powiewała na maszcie, zdając się ураgać dotychczasowym wysiłkom przeciwnika.

Wieczór był cichy i spokojny i nie nie zwiastowało wypadków, których terenem być miało ujście rzeki. Straże czuwały na wszystkich statkach, przechadzając się wolno, z powagą, światła były zgazowane i na rzece panował półmrok, w którym wojenne okręty mikada zlewały się z gmaczami i z oddali nie wyróżniały się niczym od bloków domów, które stały opodal na gruncie stałym.

Od miasta dochodził gwar i poszum, dźwięczały tramwaje, ryczały syreny samochodowe, szedł bulgot licznych głosów ludzkich, korzystających z chwili spokoju, aby się wypowiedzieć.

Na pokład „Idzumi” wyprowadzono spod pokładu jedynego więźnia tego statku, Fryderyka Thompsona, aby mógł odetchnąć świeżym powietrzem nocy. Zostawiono mu nawet znaczną swobodę w ruchach, chociaż strażę japońskie, niby to obojętne i zdające się nie zwracać na niego żadnej uwagi, pilnie baczyły na każdy ruch więźnia.

Fred usiadł na jakimś bloku i obojętnie patrzył na rzekę, tam, gdzie stały zakotwiczone nieliczne statki wojenne chińskie. Był do tego stopnia zadowolony, że nie miał już prawie żadnej nadziei, aby kiedykolwiek znowu odzyskać wolność i stanąć w szeregu ludzi, którzy robią to, co każdej chwili uznają dla siebie za najbardziej odpowiednie. Tylko kiedy myślał o Danielu, żądza życia budziła się znowu w nim z wielką siłą, a mózg pracował intensywnie nad sposobami ratunku. Niestety, w jakikolwiek sposób mógł przyjąć ten ratunek, skoro od brzegu dzieliła go przestrzeń co najmniej dwóch kilometrów, która wprawdzie nie była dla niego zbyt wielką, bo Fryderyk

był doskonałym pływakiem i mógł ją przebyć w ciągu godziny z największą łatwością, ale kule japońskie unieszkodliwiłyby go daleko prędzej, niżby pomyśleć nawet o ratunku zdołał.

— Biedna Daniela — myślał — gdzie ona teraz i co się z nią dzieje? Te żółte psy nie oszczędziły jej na pewno. A ja tu siedzę, przykuty do tej bryły stalowej i nie mogę pośpieszyć jej z żadną pomocą, gdyż tej pomocy sam potrzebuję.

Wzrok Freda biegł po wodzie to w tę, to w ową stronę, jakby szukał najodpowiedniejszego miejsca, którego w chwili sposobnej można by najłatwiej przedostać się na ląd.

Dotąd nie powiedziano mu wcale, co z nim zamierzają zrobić. Wpakowano go na okręt, do kajuty pod pokładem i trzymano tam dniami całymi, wypuszczając tylko podczas nocy spokojnej na pokład, aby zażył trochę świeżego powietrza.

Nagle wzrok Thompsona spoczął na czymś dziwnym, co zdawało się poruszać po wodzie, niby pletwa rekina. Skądże by tu, na brudnej Jang-Tse-Kiang, wzięły się znowu rekiny? Przyjrzał się temu ruchome-mu punktowi uważnie i spostrzegł, że to nie kłódz, gdyż ów przedmiot płynął bezszelestnie z taką siłą, jakiej żadna kłódz wydobyć z siebie nie jest w stanie, a przy tym — widać tylko ostry grzbiet, jakby pletwę ogromnego ogona i smugę spienionych, białych fal z tyłu Thompsona drgnął i powstał. Jako oficer rezerwy zrozumiał co to jest i szybko, ale nie na tyle szybko, aby zwrócić uwagę, poszedł na przeciwległy koniec statku. Drżał cały z podniecenia, gdyż rozumiał, że jeśli ta torpeda uderzy w bok „Idzumi”, wyr-

wie z jego cielska potworny kawał mięsa i może to umożliwi mu ucieczkę.

Znalazłszy się na dziobie statku, przycałił się tam pod szalupą i cały drżący, ogromnie podniecony, licząc sekundy, jakie go mogły dzielić od uderzenia torpedy — czekał, gotów w chwili wybuchu, gdy na okręcie powstanie zamieszanie i rwetnia, skoczyć do wody i szukać ocalenia.

Chwilami ogarniała go żywa radość na myśl, że może będzie mógł się wyzwolić, ale były chwile, długie jak wieczność, iż zaczynał wątpić w taką możliwość. Czas mu się niepomierne dłużył i wtedy padała w ostateczne wątplenie. Niewiara w takie szczęśliwe wyjście z tej trudnej sytuacji ogarniała go całego i wtedy aż s'abi, czując deszczce, które nim wstrząsały.

Mijały sekundy za sekundami, a na statku panował po dawnemu spokój i cisza. Marynarze przechadzali się tam i nazad i tylko ich wysokie białe getry migały mu czasem, podczas gdy reszta postaci zlewała się z mrokiem nocy.

Lecz nagle straszliwy wybuch wstrząsnął potężnym kałubem stalowego potwora, statek drgnął gwałtownie, podskoczył i zachwiał się, dał się słyszeć chłopot wdzierającej się gdzieś tam do wnętrza wody i rozległy się gwizdy, krzyki i nawoływania.

W chwili wybuchu Thompson runął jak długi na stalową podłogę pokładu i doznał w pierwszej chwili jakby oguszenia, ale już w następnym momencie zerwał się i, nie bacząc już na nic, wspiął się na burtę i skoczył do wody.

Kalendarzyk

Sobota, 8 listopada 1947 r.
Katolicki: Klaudiusza
Słowiński: Sędziwoja

BYDGOSZCZ

Oddział miejscowy dla prenumeraty i ogłoszeń: Jagiellońska nr 2 (Pod Arkadami, tel. 24-29)

Stypendia PZbWP dla sekcji młodzieżowej

(a) Sekcja młodzieżowa Polskiego Zw. b. Więźniów Polit. koło Bydgoszcz zawiadamia swych członków, że podania o stypendium należy składać w sekretariacie koła (Jagiellońska 14 I p.) do 12 bm. załączając: 1) zaświadczenie, że petent nie pobiera innego stypendium, 2) zaświadczenie uczelni, że petent uczęszcza do niej w bieżącym roku szkolnym, 3) zaświadczenie o postępach w nauce.

Szwederowo zaprasza na weny w BTW

(a) Komitet parafialny parafii Matki Boskiej N. P. na Szwederowie urządza wielką weny jesienną w salach BTW — w niedzielę, dnia 9 listopada br.

Nad starannie przygotowanymi i obficie zaopatrzonymi bufetami czuwają do wiadomości pań. Doborowa orkiestra przygrywać będzie do tańca.

Zainteresowanie tą wielką weny jesienną jest ogromne nie tylko w parafii, ale w całym mieście.

Zapisy do bydgoskiej szkoły dramatycznej

BYDGOSZCZ (a). Minister kultury i sztuki wezwał p. Adama Grzymałę-Siedleckiego do zorganizowania na nowo bydgoskiej szkoły dramatycznej, której działalność ustawa wraz z wyjazdem z Bydgoszczy jej dyrektora p. Aleksandra Rodziewicza. Wznowiona szkoła dramatyczna pod nową dyrekcją rozpoczyna swoje czynności w dniu 16 bm. egzaminami wstępnymi na kurs pierwszy.

Egzamin odbędzie się w kancelarii teatru (ul. Grodzka 14), gdzie też udziela się wszelkich informacji, dotyczących warunków przyjęcia do szkoły.

Niepoprawną nieletnią córkę sąd na prośbę matki skazał na 6 letni pobyt w domu poprawy

BYDGOSZCZ (re). Sprawa karna 15-letniej Zdzisławy Brzezińskiej daleko odbiegała od codziennych rozpraw sądowych. Zazwyczaj bowiem rodziny oskarżonych starają się wybielić obwinionych, gdy tymczasem matka Brzezińskiej prosiła sąd o umieszczenie swej córki w zakładzie poprawczym.

Młoda Zdzisława pracując w charakterze pomocnicy domowej u S. Obsadnego, skradła pewnego dnia z szafy 4.000 zł, czym pobudziła czujność swego chlebodawcy. Po krótkim czasie Obsadny stwierdził ponowny brak gotówki w ilości 3.000 zł. Ponieważ jednak złodziejka służąca opuściła u niego pracę, Obsadny ze względu na młody wiek Brzezińskiej nie złożył doniesienia do MO.

Przyjawszy z kolei pracę u C. Gawrońskiej, Brzezińska została wysłana po kilku dniach do siostry swej chlebodawczyni na wieś, gdzie znów poczęły ginąć pieniądze. Gawrońska niedowzmacznie zarzuciła Brzezińskiej nieuczciwość, na co młoda złodziejka zareagowała płaczem i w parę dni później... znów

skradła z torebki 1.000 zł na skutek czego utraciła pracę.

Pozostając bez zajęcia, Zdzisława uplanowała wraz z 17-letnią Ireną Lencówną nową kradzież. Lencówna zwiabiwszy do siebie nieletnią córkę znajomej Dżoganowej bawiła ją rozmową, podczas gdy Brzezińska wydobyla ze skrytki ukryty klucz, otworzyła drzwi mieszkania Dżoganowej i skradła 3.374 zł. Dżoganowa wszczęła na własną rękę dochodzenie i przyparła Brzezińską do muru.

Zdzisława przyznała się do popełnienia przestępstwa.

Matka Brzezińskiej zeznając przed sądem w charakterze świadka, złożyła oświadczenie, że córka jej od najmłodszych lat przejawiała złą skłonność i kradła już od 10 roku życia, wobec czego złożyła prośbę o umieszczenie córki w zakładzie poprawczym ze względu na jej niepoprawność.

W wyniku rozprawy Zdzisława Brzezińska została skazana na umieszczenie w domu poprawczym aż do czasu pełnoletności, a współoskarżona Irena Lenc za udzielenie pomocy w popełnieniu przestępstwa na karę 6 mies. więzienia z zawieszeniem wykonania kary na 2 lata oraz na 500 zł grzywny.

Akademia Zw. Zaw. Prac. Banków

BYDGOSZCZ (a) W sali Resursy Kupieckiej odbyła się uroczysta akademii w ramach miesięca wymiany kulturalno-oświatowej między Polską a ZSRR, urządzona staraniem Zw. Zaw. Pracowników Banków, Kas Oszczęd. i Ubezpieczeniowych R. P.

Akademii zagał prezes sekcji kulturalno-oświatowej p. E. Wielewski. Aktualny referat nt. przyjaźni polsko-radzieckiej wygłosił p. prof. Fr. Łukasik. Prelegent podkreślił dominującą rolę Armii Czerwonej w dziele odzyskania niepodległości Polski oraz olbrzymią ofiarę krwi wspólnie przeleanej w walce z odwiecznym wrogiem. Wspólnota cierpień i walk stworzyła naturalny sojusz obu armii i obu narodów. U podstaw tego sojuszu leży wspólnota interesów Polski i Zw. Radzieckiego. W zakończeni

niu referatu prof. Fr. Łukasik zwrócił uwagę na konieczność uaktywnienia inteligencji polskiej w rozwoju Tow. Przyjaźni Polsko-Radzieckiej. Prelegenta nagrodzono zasłużonymi oklaskami.

Plastycy krakowscy w Pom. Domu Sztuki

(a) W niedzielę, 9 bm. o g. 12 odbędzie się w salach wystawowych Pom. Domu Sztuki otwarcie wystawy prac członków okręgu krakowskiego. Na całość tej niecodziennej wystawy — obejmującej około 80 dzieł złożyło się 32 wybitnych współczesnych artystów krakowskich.

Wystawa ta daje wyjątkową na naszym terenie okazję zapoznania się z wysoko wartościowym dorobkiem artystycznym krakowskich, reprezentujących najaktywniejszy dziś ośrodek artystyczny w Polsce.

Rewia akademicka przybywa do Bydgoszczy

(a) Staraniem akademickiego PCK zorganizowała się akademicka zespół teatralny, liczący ponad 30 osób. Zespół ten zamierza wystąpić w okresie „tygodnia akademika” z rewią akademicką w Bydgoszczy, Toruniu, Włocławku, Grudziądzu, Chełmży i w innych miastach Pomorza. Będzie to żywa ilustracja życia i humoru akademickiego, która niewątpliwie przyczyni się do poznania środowiska akademickiego przez starsze społeczeństwo na Pomorzu.

Studencki komitet „tygodnia akademika”

(a) Pragnąc dopomóc TPMSW w organizacji „tygodnia akademika” na Pomorzu, organizacje akademickie powołały studencki komitet „tygodnia akademika”, który zajmie się akcją propagandową i odczytów na terenie Pomorza. Zakłady pracy i instytucje, które zechcą w „tygodniu akademika” (16 — 22 bm.) zorganizować na swoim terenie prelekcje na temat życia i potrzeb młodzieży akademickiej na Pomorzu, mogą zgłaszać się o przysłanie prelegentów do zarządu oddz. woj. TPMSW w Toruniu (Mickiewicza nr 2, p. 9).

Rekolekcje dla młodzieży średnich szkół zawodowych

(a) Rekolekcje dla młodzieży publicznych średnich szkół zawodowych w Bydgoszczy odbędą się w kościele OO. Jezuitów przy pl. Kościeleckich w dniach od 12 — 14 bm.

Nauki rekolekcyjne gości będzie o. sup. Wantuchowski. W programie rekolekcji przewiduje się pracę do południa do godz. 12.30, a po południu dwie nauki dla wszystkich, naukę stanową dla młodzieży męskiej i żeńskiej oraz nabożeństwo i błogosławieństwo Najśw. Sakramentem.

W piątek od godz. 14.30 — spowiedź św. młodzieży, a w sobotę o godz. 8 rano — uroczysta msza św., ostatnia nauka, wspólna komunia św. i zakończenie rekolekcji.

Wszystkich rodziców, opiekunów i pracodawców, wszystkich, którym dobro młodzieży leży na sercu, ks. ks. prefekci publ. średnich szkół zawodowych w Bydgoszczy proszą gorąco o umożliwienie młodzieży wzięcia udziału w rekolekcjach.

Za złożone nam wyrazy współczucia oraz ostatnią przysługę oddaną ś. p.

Janowi Wiekiemu

wszystkim krewnym i znajomym składamy tą drogą serdeczne

Bóg zapłać

Żona, córki i wnuczka

Świecie, n/W październik 1947 r.

ŁAŃCUCH OFIAR

na budowę Teatru Miejskiego

(a) Pracownicy prezydium Zarządu Miejskiego ofiarowali jednodniowy zarobek na budowę Teatru Miejskiego w Bydgoszczy i wzywają pracowników prezydium Urz. Woj. Pom. do kontynuowania łańcucha ofiar. Pracownicy wydziału ogólnego Zarządu Miejskiego również ofiarowali dzień pracy na ten cel i wzywają do kucia łańcucha pracowników wydz. og. Urz. Woj. Pracownicy ANPO wzywają do podobnej ofiarności pracowników OUL. Pracownicy rzeźni miejskiej uchwalili ofiarować całodniowy zarobek na rzecz budowy Teatru Miejskiego i wezwali do kontynuowania łańcucha ofiar pracowników firmy „Bacutil” — Roln. Spółdz. Mięsnej i Zjedn. Przetw. Mięsn. nr 2.

Tabela wygranych

51 loterii

1-szy dzień ciągienia III-ciej klasy

Wygrana 100.000 zł Nr 62037.

Wygrane po 20.000 zł Nr Nr 784
4018 8579 15837 31335 34653 48988
51990 55851 58413 73109 75825.

Wygrane po 10.000 zł Nr Nr 1586
4351 14082 20030 20606 22192 23089
24298 24895 25672 29257 31196 34612
35371 40278 53305 57310 57771 68164
73916 76488 77019 77719.

Wygrane po 5.000 zł Nr Nr 325
880 1013 1262 1924 2316 3828 5952
6094 7173 10925 12566 12677 13319
13786 17533 18296 20489 24885 27488
29942 31316 31544 33899 38856 40074
42043 42538 43534 43951 44510 45657
46160 50142 50636 53085 53653 55900
57213 57601 60627 61896 63886 64667
64668 65170 70450 70647 70796 71396
73662 75027 75982 77659 78050 79573
81812 82366 82402 83647.

OZDOBY CHOINKOWE

nabędziesz po cenach konkurencyjnie niskich jedynie

W FABRYCE

LUSTER I KITU

pod Zarządem Państw.

dawn. M. WARM

Gniezno, ul. Lecha 12

Bursztyn i srebro

kupuje po najwyższej cenie Państwowa Wytwórnia Wyrobów Bursztynowych

GDAŃSK - WRZESZCZ ul. Kochanowskiego 47

Kujawska Wytwórnia okuć i ozdób

do trzymien

M. SKRZYPCZYŃSKI Inowrocław, Św. Ducha 33 Hurt. Rok zat. 1930 Tel. 1276.

Sztandary

Chorągwie, Paramenty i inne wykonane tańczo solidnie (0046)

Prac. haftów artystycznych Irena Szalowa POZNAŃ ul. Skarbowska 23. tel. 12-54

KSIĄŻKI

z wszystkich dziedzin w edycji i nuty, mapy, żurnale i czasopisma

po.eca (0115) KSIĘGARNIA Schmidt i Karmolliński POZNAŃ ul. Św. Marcina 9/10 telefon 99-52

KALKI

„sam maszynowy” papier cyfrowy i wszelkie artykuły biurowe

po.eca 01248 A. KOZAK POZNAŃ Ratajczaka 36 tel. 98-98

Techniczne książki

niegłębokie z działy budowy okrętów kupujemy. Oferty składać pod: Zjednoczenie Stoczni Polskich, Gdańsk, ul. Jana z Kolna nr 31 — Biblioteka Centralna. (01260)

Welnę owczą

kupuje - zamienia „KROSIENKO” Fabr. Suko BIELSKO Oddział Bydgoszcz Pomska 14 m. 4 (01356)

Uwaga!

Koła łowieckie i myśliwi.

Kupuje każdą ilość dziczyzny, piące dobre ceny. W Zarządku GDYNIA Hale Targowe Telefon 717-2

STARE SWIECE SAMOCHODOWE

14 i 18 m/m z nieuszkodzoną porcelaną i elektrodami każda ilość kupić oraz sprzedaż wszelkich wiece samochodowych.

Zamieszcowym wysyła za zaliczeniem. Oferty „CENTRUM” KAMINSKI POZNAŃ, Daszyńskiego 17 dawniej Górna Wilda (01253)

Hurtownia Naczyn Kuchennych „HERKULES”

M. Bielecki i S-ka Poznań, Roosevelta 19, tel. 64-72

zawiadamia P. T. klientów, że hurtujemy naczynia emaliowane w kolorze Białe — Białym

wiadra, czajniki, miednice, garnki, rondle i t. p. w wielkim wyborze 1414

Zamówienia wysyłamy w pojemnikach kolejowych na miejsce przeznaczenia.

H. SKITEK

Poznań, ul. 27 Grudnia 1

po.eca wykwinną galanterię męską (01422)

Mosquito Spółka Firmowa

Specjalność: Piłniki do pił Wytwórnia piłników precyzyjnych Sopot, Stalina 702, tel. 512-69

Ozdoby Choinkowe

do hurtowej i detalicznej sprzedaży, porcelana, fajans, wyroby szklane, szkło okienne, lano lustrzane po cenach ściśle hurtowych (01445)

Poznańska Hurtownia Szkła Poznań, ul. Magazynowa 1, tel. 22-98.

WIECZNE PIORA

oraz reperacje tychże po.eca

skład papieru TORUŃ, Św. Ducha 14 (01277)

3 Techników

obeznanych w przemyśle drzewnym i kalkulacjami oraz

1 brakarza

drzewnego zaangażujemy od zaraz!

PAŃSTWOWA FABRYKA MEBLI I KRZESEL GOŚCICINO (01468)

VAPURO

opuszcza Polskę udaje się do Ameryki! Przed opuszczeniem Państwa Polskiego — światowej sławy jasnovidz - psychografolog B. Vapuro przeprowadza seanse jeszcze krótki czas. Zatem jeżeli chcesz skorzystać z fenomenalnych trafnych przepowiedni - nadesłaj charakter pisma, datę urodzenia, 100 złotych na koszty. Pytań nie stawiać. Analizy horoskopy metodą grupową - płatne. Tysiące podziękowań. Adresować: B. Vapuro, Katowice, Skrzynka poczt. 376 (01326)

Świądzka dla wszystkich!

OZDOBY CHOINKOWE: lameta, bomby, wies anielski, zimne ognie, świece, lichterzyki itp. NOWOŚCI! Komplet o zdób, zawierające przybory na jedną choinkę. „Popularny” w cenie zł. 750, „Ludowy” za 1200 zł, „Specjalny” za 2000 zł. Cenniki na żądanie. „Reklama”, Łódź, Piotrkowska 46, tel. nr 173-59. (01358)

UWAGA! UWAGA!

Uprzejmie zawiadamiamy, że w dniu dzisiejszym nastąpiło otwarcie magazynu wykwinnej bielizny damskiej, męskiej i dziecięcej oraz galanterii w BYDGOSZCZY, przy Al. 1-go Maja 49. Polecamy się wszystkim nam ucyliwym i prosiemy o poparcie. „BIELIZNA” 6. Katowice, R. Józefiak i R. Darowno Bydgoszcz, Al. 1 Maja 49 (01448)

Welny - Korty

Jedwabie - Galanterie po.eca (01332)

Hurtownia Galanteryjno - Tekstylna „KOSMOS”

Łódź, ul. Piotrkowska 5, tel. 167-50

IKP

czyta cała Polska

Zapiski Stronnictwa Pracy

UWAGA, CZYŻKÓWKO!

(a). W dniu 9 bm. o godz. 12.30 w lokalu Domu Katolickiego w Bydgoszczy (Koronowska 5) odbędzie się zebranie członków Koła SP Bydgoszcz — Czyżkówko. Referat wygłosi sekretarz pow. M. Roszak z Bydgoszczy.

Z uwagi na ważność referatu obecność wszystkich członków konieczna. Zarząd Grodzki i Powiatowy.

ZEBRANIE DYSKUSYJNE

Zebranie dyskusyjne Str. Pracy, które miało się odbyć z dnia 3 bm. a które zostało z przyczyn od zarządu niezależnych odwołane, odbędzie się w dniu 10 bm. o godz. 18.30 w lokalu Stronnictwa Pracy w Bydgoszczy (Jagiellońska 2, II ptr.). Aktualny referat wygłosi dyr. Kluczyński z Poznania.

Z uwagi na ważność referatu obecność wszystkich członków konieczna i pożądana.

* (a). Jubileusz małżeństwa i pracy. W dniu 13 bm. pp. Stanisława i Stanisław Duszyński obchodzą jubileusz 25-lecia pożycia małżeńskiego. Uroczystość ta zbiega się z 25-leciem pracy St. Duszyńskiego w firmie „Kauczuk”.

Bogata

niedziela piłkarska

(a). W niedzielę ujrzymy w Bydgoszczy dwa najciekawsze spotkania piłkarskie o mistrzostwo A klasy Pom. OZPN. O godzinie 11.30 na stadionie miejskim zobaczymy po raz drugi mistrza Pomorza „Pomorzanina” w walce z beniaminkiem — WKS „Burza”, zaś o g. 13.30 spotkają się KKS „Wisła” z Grudziądza z bydgoską „Brdą”. Z czwórki tej może wyłonić się przyszły jesienny mistrz Pomorza. Bilety wstępu będą ważne na obydwa spotkania.

Która fryzura najpiękniejsza?

(a). Jak donosiliśmy o tym w numerze wczorajszym w niedzielę 9-go bm. o godz. 16 w sali „malinowej” hotelu TUR (dawniej „Pod Orłem”), odbędzie się bardzo ciekawa rewia — konkurs. Fryzjerzy zorganizowani w związku zawodowym ubiegać się będą o pierwszeństwo w czesaniu pań i w fryzurach męskich, panie zaś i panowie, będący „przedmiotem” konkursu otrzymają w nagrodę z pewnością najpiękniejsze fryzury. Kto z fryzjerów zdobędzie ostateczną pierwszeństwa, która z fryzur okaże się najefektowniejsza? Na te dwa pytania da nam odpowiedź rewia na którą zaproszenia odebrać można we wszystkich zakładach fryzjerskich.

Z APROWIZACJI

Rejestracja kart odzież. „U” w pow. bydgoskim

(a) Referat Apr. przy Starostwie Pow. Bydg. podaje do wiadomości, że rejestracji kart odzieżowych „U” za II kwarta br. należy dokonać w sieci rozdzielczej powiatu do 20 bm. Punkty rozdzielcze zozą w tut. urzędzie oddzielnie zestawienie z zarejestrowanych kart „U” w nieprzekraczalnym terminie do 23 bm.

Rejestracja kart odzieżowych na 4 kwartał

(a) Wydział Aprop. m. Bydgoszczy podaje do wiadomości, że rejestracja kart odzież. na 4-ty kwartał br. będzie przeprowadzona jednorazowo w grudniu za wszystkie 3 miesiące. Termin rejestracji ustala się w czasie od 1 do 15. 12. br. Rejestracja odbywać się będzie jak dotychczas zbiorowo, tj. za postr. zakł. pracy. Indywidualnie rejestrować się mogą tylko osoby otrzymujące karty zaopatr. bezpośrednio z Ref. Kartkowego oraz przybywające w międzyczasie z innych województw. Rejestracja kart odzież. dla osób przybyłych z innych województw należy dokonywać pod warunkiem przedłożenia przez te osoby zaświadczenia: z poprzedniego punktu rozdzielczego o zarejestrowaniu karty (zaświadczenie to winno być potwierdzone przez ref. aprop. wzgl. biuro rozd. kart) oraz z poprzedniego zakł. pracy, że dana osoba w tych miesiącach była faktycznie zatrudniona i karty żywn. kat. I otrzymała.

Rozprawa sądowa lekarza z Fordonu

Za odmówienie pomocy w nagłym wypadku skazany na 7 miesięcy więzienia

BYDGOSZCZ (re). Przed Wydziałem Karnym SO w Bydgoszczy toczyła się sprawa lekarza Ubezpiecz. Społ. dr. Józefa Kubczaka, zam. w Fordonie, który jako jedyny lekarz w Fordonie, będąc wezwany do ciężko chorego chłopczyka Bernarda Jasińskiego, odmówił udzielenia pomocy mimo, że w wypadku udzielenia jej nie narażał siebie na niebezpieczeństwo osobiste.

Stan faktyczny według aktu oskarżenia przedstawiał się nast.: w dniu 30 lipca na szosie Bydgoszcz-Fordon, około 1,5 km od Fordonu, zdarzył się nieszczęśliwy wypadek. Jadący wozem 4-letni Bernard Jasiński, w momencie gdy matka jego podtrzymała umieszczoną na wozie beczkę, spadł i dostał się pod koła wozu. Skutki wypadku okazały się ciężkie. Chłopiec doznał pęknięcia czaszki i ogólnych obrażeń, ale żył jeszcze — gdy przejeżdżający zszoną znajomy Jasińskich T. Smoliński zaopiekował się rannym i przewiózł go do mieszkania rodziców mieszkającego się przy ul. Łowickiej. Na prośby zrozpaczonego ojca nieszczęśliwego dziecka, Smoliński pojechał do lekarza w Fordonie dr. Kubczaka i — przedstawiając przebieg wypadku — prosił o szybkie udzielenie pomocy. Prośby te, ponawiane trzykrotnie, nie odniosły skutku, ponieważ lekarz twierdził, że praktyki prywatnej nie uprawia i leczy tylko ubezpieczonych i w ośrodku zdrowia. Kończąc rozmowę

lekarz radził wezwać pogotowie ratunkowe. Smoliński udał się wówczas do MO i w asyście milicjanta przyszedł ponownie do dr. Kubczaka. Interwencja milicjanta nie poskutkowała. Powtarzając te same argumenty i zasłaniając się zarzuceniem praktyki prywatnej, lekarz US nie pojechał do rannego. W godzinę po wypadku dziecko zmarło.

Pociągnięty do odpowiedzialności kornej lekarz nie przyznał się do winy, twierdząc, że nie był poinformowany ani przez Jasińskiego, ani też przez milicjanta o wypadku i nie wiedział dokąd i pogo ma iechać.

Zeznania oskarżonego nie wzbudziły wiary u sądu. W świetle przewodu sądowego wina oskarżonego nie budziła u sądu wątpliwości, toteż są skazał dr. Kubczaka na 7 mies. więzienia.

A. zkolwiek wyrok nie jest osta-

Wynalazki robotników bydgoskich

BYDGOSZCZ (PAP) W Państw. Fabryce Sygnałów Kolej. uzyskano poważne oszczędności i osiągnięcia w usprawnieniu produkcji dzięki wynalazczości i pomysłowości pracowników.

Skonstruowany przez kierownika biura technicznego fabryki, p. Przybielskiego nowy typ aparatów kontrolujących ustawianie zwrotnic, daje 30 do 40 proc. oszczędności na materiale i robociznie.

Fabryka wykona w roku bież. ok. 30 takich aparatów, zaoszczędzi ona 4 miliony zł. Elektrotechnicy pp. Wyszczyc i Krzemieński skonstruowali ze starych maszyn wzorową maszynkę do nawijania cewek elektrotechnicznych, potrzebnych do konstrukcji nastawnic.

Środa literacka

Szwejkowski o twórczości Fredry

Na 66 śródzie literackiej prof. Zygmunt Szwejkowski wygłosi prelekcję pt. „Fredro — wróg miasta”, którą poprzedzi wstępem Adam Grzymała-Siedlecki, przypominając innego wroga miasta — Lwa Tołstoja. Ten wielki pisarz rosyjski zdradza specjalną niechęć do miasta, jako wyrazu cywilizacji. Na ogół ludzkość można by podzielić na dusze wiejskie i grodzkie. Można stworzyć również całą socjologię różnic temperamentów, na ogół, wyobrażeń, przyzwyczajęń ludzi, należących do tych dwóch kategorii. Od niepamiętnych czasów istnieje wzajemny antagonizm wsi i miasta. Literatura s'owiańska i skandynawska daje pierwszeństwo wsi. Na zachodzie natomiast przeważa typ pisarza o psychice miejskiej. Fredro

należy do największych twórców „wiejskich”, stwarzając typ farsowego mieszczaucha. Jeszcze w XVIII wieku kultura miast decydowała o pobudkach twórczości literackiej, gdyż tam, gdzie nie było teatru, nie było dramatu. Literatura staropolska oparta na kulturze wsi nie stworzyła komedii, choć była do tego wyjątkowo predestynowana. Gdy Stanisław August założył Teatr Narodowy, ten gatunek literacki zaczął być wyjątkowo atrakcyjny. Zabocki jest już wielkiej miary komediopisarzem. Lecz dopiero Fredro ujawnił tywio owy rozpęd komediowy. Napełnił on swe dzieła duchem kultury wiejskiej. Lekceważy kulturę miasta i jest jej nieświadomym lub świadomym wrogiem. Należy do tych pisarzy XIX wieku, którzy są najsilniej związani z kulturą wsi. To też idea em jego jest bez troskie, ciche bytowanie na wsi. Zapewnił swe komedie typami vegetatywnymi, kontemplacyjnymi, a jedynym ich dynamicznym przejawem była gotowość do czynu rycerskiego. Fredro doszedł, wcz nie do świata szlachty, niż Mickiewicz w „Panu Tadeuszu”. Mickiewicz przedstawia szlachtę jako świat gasnący, u Fredry świat ten jest jeszcze względnie mody. Tylko w komediach wiejskich Fredry nie ma zupełnie pracy, co stwarza pewną sugestię świata gasnącego. Komedie Fredry dyskredytują i ośmieszają świat miasta. Wyszczyc on straszliwą chciwość grodzką, deprawację moralną i żądze u'ycia, które powodują z kolei brak woli, zamiowanie do kamstwa. Przychodzi jednak moment, gdy świat miasta zaczyna swą ekspansją zagrażać wsi, a inercja ziemian staje się przedmiotem niepokoju Fredry. Dochodzi wtedy do wniosku, że nadszedł czas, gdy ryccerz ma się przerodzić w budowniczego życia narodowego. Kiedy po 15 latach milczenia, które spowodowała a złośliwa krytyka, Fredro wziął znów pióro do ręki, napisał sztukę „Ostatnia wola”, będącą wyrazem tego poglądu na nową rzeczywistość.

Coś od siebie mamy!

TEATR MIEJSKI
Sobota: g. 19.30. Obrona Ksantypy.
Niedziela: g. 15.30. Szelmostwa Skapena, ostatni raz; godz. 19.30 „Obro- na Ksantypy”.

POMORSKI DOM SZTUKI
Niedziela g. 19.30. Gościnnie występ artystów sceny i filmu, Heleny Grosówny i Antoniego „akszasa”.

SALA OKZZ
Wtorek, 11 bm. o godz. 19.30 — walec Zizi Halamy.

TEATRY ŚWIETLNE
Pomorzanin: Baryleczka. Orzeł: Zenobia. Wolność: Knock-out. Gryf: Pepita Jimenez. Bałtyk: Pani minister tańczy.

DYŻUR APTEK
Do dnia 15 bm. pełnią dyżur: „Pod Niedźwiedziem” — ul. Niedźwiedzia 11 (tel. 16-53) i „Przy Bielawach” — Al. 1 Maja 91 (tel. 23-61).

POGOTOWIE LEKARSKO DENTYSTYCZNE
W sobotę, w godz. od 15—17. W niedzielę w godz. od 10—12 dr. Herzer — Al. 1 Maja 26.

POGOTOWIE PRZECIWWEN- RYCZNE
W lokalu pogotowia ratunkowego, ul. Pomorska 16 i przy ul. Podwale 15 (wejście z pl. Kościeleckich) czynne całą noc.

NAJWAŻNIEJSZE TELEFONY
Komenda Miasta MO 23-47 — Pogotowie ratunkowe 10-00. — Straż pożarna 29-70. Międzymiejstowa 00.

* (a). **Zbiórka uliczna w Bydgoszczy na rzecz Tow. Przyjaciół Uniwersytetu.** W niedzielę 9 bm. w g. 8—14 odbędzie się w Bydgoszczy zbiórka uliczna na rzecz Tow. Przyj. Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika w Toruniu.

* (a) **Zarząd Stowarzyszenia Elektryków Polskich organizuje 10 bm. o godz. 18 w sali Państw. Inst. Gosp. Wiejsk. (pl. Weyssenhoffa 11) zebranie odczytowe, na którym inż. Alfons Hoffmann wygłosi odczyt pt.: „Elektrykownia wodna w Koronowie i jej znaczenie dla elektryfikacji całego Pomorza”.**

Program „tygodnia akademika” w Bydgoszczy

(a). Ukonstytuowany w Bydgoszczy komitet „tygodnia akademika” ustalił nast. program „tygodnia”: 16. 11. godz. 9 — zbiórka uliczna, o godz. 10 godz. 10 korowód akademicki samochodami po ulicach miasta, godz. 15 — rewia akademicka dla szkół, a o godz. 19.30 dla ogółu w Pomorskim Domu Sztuki.
Komitet zrywa kupiectwo, cechy, związki zawodowe i inne instytucje do współdziałania w zbieraniu ofiar i rozprowadzaniu znaczków na pomoc studentom.

Niedziela, 9 listopada 1947 r.
7.00 Progr. ogólnopolski. 8.20 Program na dzień bieżący. 8.30 Progr. og. polski. 12.35 Transmisja Akademii Tow. Przyj. Polko-Czechosłowackiej z Torunia. 13.35 Progr. ogólnopolski. 15.35 Koncert reklam. 15.55 Progr. ogólnopolski. 19.00 Konc. życzeń. 19.15 Progr. ogólnopolski. 24.00 Zakończenie audycji.

Sensacyjny mecz bokserski KKS (Inowr.) — Brda (Bydg)

BYDGOSZCZ (re) W dniu dzisiejszym sportowa Bydgoszcz będzie świadkiem interesującego meczu bokserskiego o mistrzostwo Pomorza pomiędzy inowrocawską drużyną KKS i bydgoską Brdą.
Brdą poczyna a ostatnio duże postępy. czego dowodem jest remisowy wynik uzyskany z silnym zespołem Legii z Chełmy W drużynie inowrocawskiej wystąpią: Mrozowski, Szulc, G'oniak i Zieliński Brda wystąpi w swym najsilniejszym składzie Sensacja dnia będzie pojedynkiem najlepszych piórkowców Pomorza: Piotrowskiego z Mrozowskim. Ponadto ciekawie zapowiadają się spotkania Szulca z Lisem i G'oniaka z Nymrchem W barwach Brdy wystąpi po kilkuletniej przerwie Sobka, który zmierzy się z Kawalkiem. Dużo emocji winna być walka między Radkiem (ostatnio pokonał przez k o Lutobarskiego) a Zielińskim
Mecz odbędzie się o godz. 19 w sali przy ul. Konarskiego

Ostatni apel do kupców

BYDGOSZCZ (wj). Z inicjatywy Pom. Izby Skarbowej odbyła się w dniu wczorajszym konferencja poświęcona sprawom koncesjonowania przedsiębiorstw handlowych. W konferencji wzięli m. in. udział i przemawiali wicewoj. Jakubowicz, prezes Izby Przem.-Handlowej Cylkowskiej, prezes Zrzesz. Kup. Mellerski, prezydent Izby Skarbowej Wochno, nac. zw. Woj. Wydz. Przem. — Buczyński, dyr. PCH — Mariański, kom. MO — plk. Janikowski, przedstawiciel Komisji Specj. Zw. Rew. Spółdzielni RP. Na konferencję przybył również dyr. Izby Przem.-Handl. w Gdyni — mgr. Kawczyński.

W wyniku konferencji stwierdzono w sposób stanowczy i zdecydowany, że termin 15 listopada dla składania podań i wnoszenia opłat jest nieodwołalny i wszyscy ci kupcy, którzy w tym terminie obowiązku swego nie spełnią, będą musieli swę przedsiębiorstwa zamknąć Władze państwowe otrzymały już szczegółową instrukcję, która ustala sposób postępowania w wypadku niewniesienia przez kupca podań i opłaty. Do dnia 17 listopada zostanie sporządzony spis przedsiębiorstw, które nie spełniły obowiązków wynikających z

ustawy o koncesjonowaniu, po czym władze przystąpią natychmiast do zamykania tych przedsiębiorstw względnie do przekazywania ich pod zarząd przymusowy. Obecni na konferencji przedstawiciele spółdzielczości. PCH i PDT oświadczyli, że zarówno spółdzielczość jak i sektor państwowy są przygotowane do przejęcia likwidujących się przedsiębiorstw prywatnych.

W tej chwili na terenie Pomorza złożyło podań 36,8 proc. kupców. Pierwsze miejsce zajmuje Inowrocław — 66 proc., ostatnie Brodnica — 10 proc. Pozostało tylko kilka dni do 15 listopada. W tych kilku dniach powinni spełnić swój obowiązek wynikający z ustawy o koncesjonowaniu pozostali kupcy pomorscy, jeżeli nie chcą likwidować swych przedsiębiorstw. Jak stwierdził woj. Jakubowicz — kupiectwo pomorskie w dotychczasowych akcjach na rzecz państwa zawsze przodowało i wykazywało dużą etykę kupiecką (zanotowano zaledwie trzy wypadki zamknięcia przedsiębiorstw przez Kom. Specjalną na przestrzeni pół roku). Niewątpliwie więc i obecnie kupcy pomorscy nie zawiodą i spełnią swój obowiązek.

A. N.

WSPANIAŁA EPOPEA ŻOŁNIERSKA

zapisana została na kartach historii przez Armię Czerwoną

Od klęski zadanej Niemcom pod Stalingradem, Armia Czerwona przeszła do natarcia i rozpoczęła się wspaniała epopea żołnierska, rozgrywająca się na polach bitewnych olbrzymiego, parę tysięcy kilometrów liczącego frontu wschodniego, zakończona zatknięciem sztandarów na murach Berlina. Wspaniała epopea bez precedensów w historii wojen świata! Wspaniała epopea, która nie musi czekać na ocenę historii.

tychczas uznanych za nieodzowne zasady. Armia Czerwona była do wybuchu wojny wielką niewiadomą, o której krążyły sprzeczne wersje. Druga wojna światowa dała nam prawdę o niej.

Jedną z najznamienniejszych cech nowoczesnej wojny jest jej charakter techniczny. Maszyna odegrała bardzo dużą rolę w walkach w latach 1914—1918 i w latach 1939—1945. Nasza klęska wrześniowa była spo-

wy jest nacechowane złośliwością polityczną. Bo przecież Ameryka przysłała Związkowi Radzieckiemu pomoc w sprzęcie, ale nie przysłała kadr techników, szoferów, pilotów itp. Związek Radziecki kadry te sam musiał wychować, a nie mógłby tego dokonać gdyby nie posiadał własnego sprzętu i dlatego sprawa początkowych sukcesów niemieckich jest zastanawiająca.

Niemcy uderzyli na Zw. Radziecki zniemacka, wykorzystując jego brak przygotowania. Pierwszy impet ich uderzenia zdeorganizował w dużej mierze gospodarkę napadniętego kraju. Ponadto Niemcy w chwili napaści mieli przewagę w sprzęcie technicznym, bo przecież cały przemysł europejski (z wyjątkiem sowieckiego) pracował dla ich celów wojennych. Jeżeli w tych warunkach gospodarka Zw. Radzieckiego nie uległa załamaniu, jeżeli po utracie wielu ważnych ośrodków przemysłowych w Europie i po przeprowadzeniu ewakuacji udało się Zw. Radzieckiemu uruchomić inne ośrodki przemysłowe z dala od frontu (Ural, Azja Centralna), tym korzystniej świadczy to o organizacji jej życia gospodarczego.

Zmechanizowanie wojny nie umniejszyło roli człowieka jako bardzo ważnego czynnika zwycięstwa. W pewnym sensie można nawet mówić o wzroście tej roli. I podczas I-szej i podczas II-giej wojny światowej całe zastępy uczonych prowadziły badania laboratoryjne nad wynalazkami z zakresu fizyki, chemii. Legiony techników po obu stronach frontu robiły eksperymenty mające na celu ulepszenie produkcji tanków, samolotów, dział. Ten wysiłek pomysłowości technicznej dał Armii Czerwonej katusze, których tajemnicę nauka niemiecka na próżno usiłowała odcyfrować.

Taktyka tzw. wojny ruchomej, nowe koncepcje strategiczne wymagały dużej inwencji ze strony sztabów

i szkoła radziecka. Zdały ten egzamin celująco! Okazało się, że droga do zwycięstwa prowadzi przez jak najbujniejszy rozkwit wszystkich dziedzin życia narodowego.

Najstaranniejsze szkolenie bojowe nie zastąpi moralnej postawy żołnierza, ofiarności i skłonności do poświęceń za ojczyznę. Obywatelską postawę żołnierza Armii Czerwonej osiągnięto nie hasłkami, nie załganą

poczucie misji wobec narodów ujarzmionych przez faszyzm, wytworzyły swoistą subordynację żołnierską. Armia Czerwona nie była szkoloną w duchu pruskiego drylu kaprałskiego, nie była wychowana w duchu ślepego posłuszeństwa wobec kasty oficerskiej. Dyscyplina w formach zewnętrznych, nie przypominająca absolutnie koszarowej dyscypliny niemieckiej, wypłynęła z pobudek wew-

Atak piechoty za czołgami podczas kampanii zimowej

Gdy patrzymy na wypadki drugiej wojny światowej z perspektywy czasu, widzimy, że ich rozwój nie powinien być dla nikogo niespodzianką. W zwycięskim pochodzie Niemców w głąb Zw. Radzieckiego było dużo zastanawiającego. Czy nie było zastanawiające, że już parę tygodni po rozpoczęciu walk, gdy kolos niemiecki był w pełni sił, został zatrzymany pod Leningradem i nie mógł go zająć? Sam „fuehrer” zaangażował się wtedy twierdząc, że miasto będzie zajęte, bo żołnierz, który umiał przebyć tysiące kilometrów, przebedzie kilkanaście ostatnich, które dzielią go od serca okrazonego Leningradu.

Ofensywa na Moskwę rozpoczęła w październiku 1941 r. (trzy miesiące po wybuchu wojny niemiecko-radzieckiej) buńczuczna zapowiedź Hitlera, że wkrótce będzie na Kremlu, również skończyła się fiaskiem. Zapomniał się o tych faktach w ciężkich miesiącach pomyślnego rozwoju pochodu Niemców na odcinku południowym frontu wschodniego. Teraz możemy te rzeczy rozpatrywać spokojnie i oceniać doniosłość czynu Armii Czerwonej, która spowodowała, że świat został wyzwolony z brunatnej powodzi. Związek Radziecki był najpoważniejszym czynnikiem zwycięstwa w II-iej wojnie światowej. Bez genialnej strategii Armii Czerwonej, bez ofiarności żołnierza, bez jego przygotowania bo-

wodowana przez błędną politykę wewnętrzną i zagraniczną sanacji. Rozpatrywana jednak z punktu widzenia czysto militarnego była ona wynikiem dysproporcji zaopatrzenia w sprzęt techniczny obu armii. Fakt, że Armia Czerwona sprostała tym ciężkim i trudnym zadaniom, jakie stawia nowoczesna wojna, fakt, że Armia Czerwona na kontynencie europejskim nieomal przez cały czas

Katusze w akcji

wojny dźwigała na sobie jej ciężar, świadczy, że była ona do tej wojny należycie przygotowana, że przemysł Zw. Radzieckiego był zdolny zaspokoić jej wielkie potrzeby. Wymagało to od kraju należącego do Rewolucji Październikowej do najbardziej zaniedbanych w zakresie kultury materialnej jakiegokolwiek olbrzymiego skoku. Należało doścignąć państwa, w których technika rozwijała się systematycznie od kilkuset lat. Przemysł sowiecki dokonał tego skoku. Zw. Ra-

wojennych. Armia Czerwona dokonała przełomu w tej dziedzinie zrywając z ustalonymi, uchodzącymi za klasyczne kanonami dotychczasowej sztuki wojennej i pchnęła ją na nowe tory. Armia Czerwona od chwili przejścia do ataku realizowała zasadę ofensywy bez przerwy. Niemcy kusili się o to, ale musieli zawieszać działania wojenne na dłuższe okresy czasu, np. zimą. Wojska radzieckie przechodziły na poszczególnych odcinkach frontu od ofensywy do ofen-

Młynarze w akcji lądowej

propagandą mocarstwową. Wyrosła jego moralność z poczucia, że broni Ojczyznę-matkę mas pracujących. Żołnierz-robotnik, żołnierz-chłop nie szczędził krwi w obronie kraju, w którym nie zaznał ucisku kapitalistycznego, kraju, w którym był gospodarzem. Ofiarności żołnierzy Armii Czerwonej, podobnie jak ofiarności mas pracujących Zw. Radzieckiego — kobiet i mężczyzn — nie ustających w wysiłku pracy celem podniesienia wydajności zaplecza wojennego wypłynęła z form życia wytworzonych po Rewolucji Październikowej.

Silne poczucie obowiązku patriotycznego, świadomość obywatelska,

netrnych, z świadomości narodowych i ogólnoludzkich celów walki. Dlatego swoboda panująca w Armii Czerwonej, stosunki wzajemne między żołnierzami i oficerami mogły wywołać ironiczne uśmiešky tylko wśród tych ludzi, którzy nie zdawali sobie sprawy, że żołnierz — świadomy obywatel — stoi znacznie wyżej od żołnierza, walczącego tylko na rozkaz oficera.

Poczucie konieczności spełnienia obowiązku wobec narodu, państwa i ludów, skuli oficera i żołnierza radzieckiego w monolit woli zwycięstwa. (Na podstawie artykułu E. Słuczajskiego).

Lotnictwo sportowe w ZSRR

Lotnictwo sportowe w ZSRR ma swoje tradycje. Jeszcze przed rokiem 1917 lotnicy Aeroklubu Petersburskiego, należący do Międzynarodowej Federacji Lotniczej (FAI) ustanowili 10 rekordów samolotowych i 3 rekordy balonowe. Obecnie, na 164 zatwierdzone przez FAI rekordy świata, do lotników radzieckich należy 57, ogółem zaś od roku 1936 do czasu wybuchu wojny lotnicy radzieccy ustanowili 124 nowe rekordy świata.

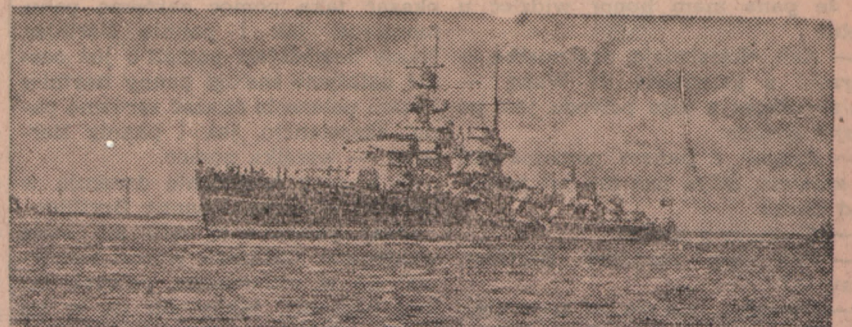
Pierwszy oficjalny rekord od chwili przystąpienia Centralnego Aeroklubu ZSRR do FAI ustanowił w roku 1936 bohater ZSRR — Władimir Kokkinaki w locie wysokosłowym z obciążeniem użytkowym. Inny rekord z obciążeniem użytkowym ustanowili piloci radzieccy Baidukow i Kastanajew, przelatując z 5 t bagażu — 2.000 km. Lotniczki Osipienko, Baskowa i Łamako usta-

nowili rekord długości lotu na hydroplanie, przelatując bez lądowania z Sewastopola do Archangielska (2.241 km). Inna lotniczka — Kondratiewa, ustanowiła dwa kobiece rekordy świata w locie balonem.

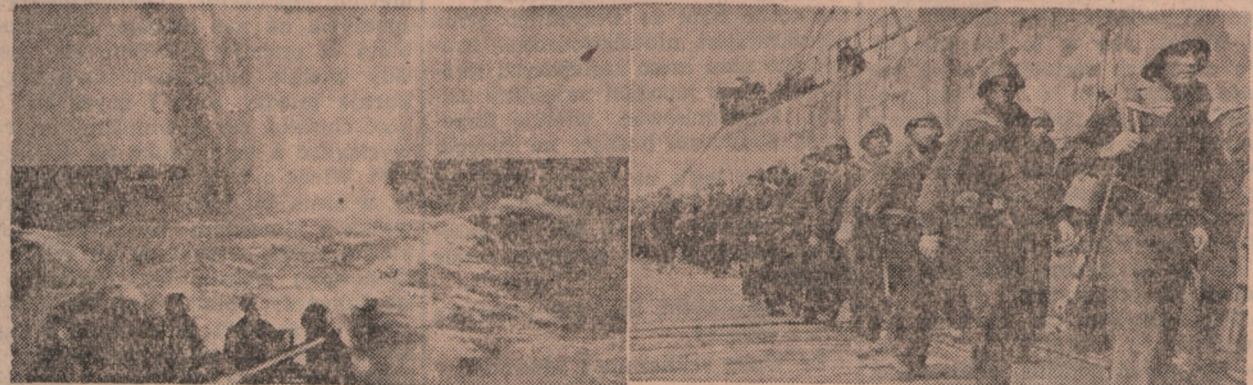
Doskonałymi osiągnięciami legitymują się również piloci szybocowli z Iczenką, Sawtsovem i Olgą Klepikową na czele. Całemu światu znane są tak — fantastyczne wprost osiągnięcia radzieckich skoczków spadochronowych. W bieżącym roku np. p/łk Romaniuk dokonał wspaniałego skoku „opóźnionego”, otwierając spadochron dopiero po przebyciu 12 tys. metrów, a Władimirskaja wyskoczyła na wysokości 5.840 m, otwierając spadochron dopiero na wysokości 950 m nad ziemią.

FAI zatwierdziła ostatnio 17 radzieckich rekordów lotniczych, ustanowionych po wojnie.

Dzielna flota radziecka

Młoda flota radziecka przeciwstawiała się dzielnie niemieckim korsarzom podwodnym, niszcząc ich zaciekle na wszystkich możliwych odcinkach. Ona to w głównej mierze przyniosła ulgę obleżonemu Leningradowi, ona opóźniła pochód żołnierzy Hitlera w rejonie Morza Czarnego. Zdjęcie nasze przedstawia jeden z radzieckich okrętów wojennych — „Admirała Makarowa”.

Po lewej: Wybuch bomby głębinowej niszczy nieprzyjacielską łódź podwodną. Po prawej: Oddziały marynarcki w szybkim pochodzie na odsiecz Sewastopola

lowego, bez pracy zaplecza przemysłowo-rolniczego kraju, świat albo nie miałby jeszcze pokoju, albo inaczej by wyglądał.

Chcieć pisać o źródłach siły Armii Czerwonej, to znaczy chcieć pisać niemal o wszystkim, co się działo w Zw. Radzieckim na przestrzeni wielu lat. Zwycięska Rewolucja Październikowa wykazała się dużym realizmem politycznym, stawiając na straży wywalczonej swobody mas pracujących i ich budownictwa siłę zbrojną, zorganizowaną na odmiennych od do-

dziecki w względnie krótkim czasie stał się jedną z największych potęg przemysłowych świata.

Powstaje zagadnienie, czym wytłumaczyć sukcesy armii niemieckiej, odnoszone w ciągu miesięcy na froncie wschodnim? Jeżeli przemysł sowiecki tak szybko i imponująco się rozwinął, winien był przygotować kraj do „wojny maszyn”. Pytania te zadają zazwyczaj ludzie, którzy dodają ze znanstwem, że wszystko, co Armia Czerwona posiada, pochodzi z... Ameryki. Takie postawienie spr-

awy nie licząc się ani z porami roku, ani z warunkami atmosferycznymi, ani z właściwościami terenu.

„Maszynizacja” wojny spowodowała przewrót w kształceniu bojowym żołnierza. Żąda się od niego wykształcenia technicznego, co wiąże się z poważnymi wymaganiami w zakresie wykształcenia ogólnego. Żołnierz nowoczesnej armii nie może być analfabeta. Wraz z Armią Czerwoną na polach bitew Europy składał egzamin nie tylko przemysł, ale

Racjonalne rozplanowanie baz wytwórczych w Związku Radzieckim

Wielkie oszczędności transportowe

Plan pięcioletni 1946—50 odbudowy i rozwoju gospodarki narodowej ZSRR przewiduje między innymi nowe rozmieszczenie baz wytwórczych na olbrzymiej przestrzeni Związku Radzieckiego. Myślą przewodnią planu jest, aby odbudowa i dalszy rozwój poszczególnych republik i obszarów gospodarczych odbywał się z uwzględnieniem maksymalnego zbliżenia przemysłu do źródeł surowców i paliw, a także do rynków spożycia. W ten sposób odciążą się przynajmniej częściowo transport kolejowy, który wobec wydatnego wzrostu produkcji, musi sprostać zwiększonym przewozom ładunków. Konkretnie zagadnienie postawione jest w ten sposób, aby w roku 1950 osiągnąć średnią długość przewozów kolejowych, wynoszącą 690 km wobec 790 km w roku 1945. Czyli innymi słowami średnia długość przewozów towarowych ma być skrócona o 14,5%.

W ten sposób zmienia się rozmieszczenie sił wytwórczych takich podstawowych gałęzi przemysłu jak przemysł węglowy, hutniczy, naftowy i drzewny.

Celem zredukowania przewozu węgla z Zagłębia Kuźnieckiego lub z Karagandy na Ural, przewidziane jest w planie pięcioletnim maksymalne zwiększenie wydobycia węgla w istniejących uralskich zagłębiach — w Kizlu, Czelabińsku i Bugosłowsku, a także wyzyskanie dotąd nieeksploatowanego węgla w Kujargazifsku.

Zbudowanie i wprowadzenie w ruch kopalni rudy żelaznej w górnej Syberii na Zachodniej Syberii o zdolnościach produkcyjnych wydobycia 2.000.000 ton rudy rocznie, spowoduje znaczne zmniejszenie transportu rudy z Magnitogorska na Uralu dla Zakładów Metalurgicznych w Kuźniecku na Syberii. Eksploatacja źródeł surowcowych rudy na Zakaukaziu, w okolicach Kamysz-Burma, Lipcka, Tuły i kurskiej anomalii magnetycznej także spowoduje wydatne zredukowanie odległości przewozów rudy.

Co się tyczy przewozów rudy naftowej i jej przetworów, to dzięki temu, że ciężar właściwy wydobycia ropy we wschodnich okęgach przemysłowych wzrośnie w 1950 r. do 36%, wobec 12% w 1940 r. zostanie osiągnięte skrócenie średniej długości przewozu tych produktów kolejją o całe 200 km. Należy także zwrócić uwagę, że plan pięcioletni przewiduje znaczne zwiększenie transportu ropy

drogą wodną, a więc z Kaukazu do centrum kraju przez Morze Czarne i Kaspjskie, po Dnieprze, Wołdze, Ocie i Kamie. Kolejne będą także odciążone dzięki odbudowie i budowie nowych rurociągów dla ropy naftowej na Kaukazie, nad Wołgą i w Azji Środkowej.

Podobnie jak dla drzewa ma być w większym niż dotąd stopniu wykorzystany transport wodny dla przewozu zboża, soli, bawełny, cementu

i nawozów sztucznych. Tak na przykład zamierza się główny potok ładunków bawełny ze Środkowej Azji skierować na Morze Kaspjskie i Wołgę, a stamtąd do fabryk włókienniczych Centralnej Rosji.

Bezpośredni wpływ na zmniejszenie przewozów z paliwem ma szeroki program gazyfikacji. Wydobycie gazu ziemnego ma być doprowadzone w 1950 r. do 8,4 miliardów m³ rocznie, z węgla zaś do 11,9 miliardów. W ten sposób dzięki rozprowadzeniu tego gazu rurociągami Saratow — Moskwa, Daszawa — Kijów i Kochtla Jarwe — Leningrad, budowa, któ-

rych ma być skończona w ciągu najbliższego pięcioletnia, zaoszczędzi się w ciągu roku transportowanie przeszło 500.000 wagonów.

Duże znaczenie dla transportu kolejowego ma także ta okoliczność, że 5-cioletnim planem przewidziane jest szybsze tempo rozwoju energetyki w porównaniu z innymi gałęziami przemysłu. Produkcja prądu elektrycznego w roku 1950 zwiększy się o 70% w stosunku do roku 1940. Równocześnie zaznacza się zwiększenie wykorzystywania tzw. „białego węgla” to jest spadku wód jako źródła energii elektrycznej. Budowa nowych potężnych elektrowni wodnych przyczyni się niewątpliwie do zredukowania transportów węglowych.

Jak widać z powyższego racjonalne rozmieszczenie baz wytwórczych i zharmonizowanie rozwoju rozmaitych gałęzi przemysłu, a także przewożenie części ładunków kolejowych na transport wodny, spowoduje zmniejszenie się średniej długości transportu kolejowego. To znowu przyczyni się do zwiększenia obrotu wagonów i lepszego ich wykorzystania.

Młodzież radziecka do Stalina

Prasa radziecka opublikowała list zbiorowy młodzieży radzieckiej do Generalissimusa Stalina podpisany przez 26 milionów osób, tak zrzeszonych jak i niezrzeszonych w Wszechzwiązkowym Komunistycznym Związku Młodzieży (Komsomol).

List ten, wystosowany z okazji zbliżającego się 30-lecia Rewolucji Październikowej, zawiera bilans bohaterskich wysiłków młodzieży radzieckiej w walce orężnej w latach 1917—1922 i podczas ostatniej wojny oraz w okresie budownictwa nowej gospodarki socjalistycznej.

Młodzi robotnicy, chłopcy, uczniowie i studenci podkreślają swoje olbrzymie perspektywy i możliwości rozwoju w ustroju socjalistycznym państwa radzieckiego. Młodzież melduje Stalinowi że w ramach odbywającego się obecnie wyścigu pracy na cześć 30-ej rocznicy Rewolucji Październikowej, ponad milion młodych robotników wykonało już całoroczne normy. Brygady młodzieżowe odbudowały w Zagłębiu Apszerońskim 70 sztybów naftowych. Młodzi robotnicy dwu tylko fabryk włókienniczych — zakładów M. Dzierżyńskiego w Moskwie oraz zakładów w Orzechowo-Zujewo — wyprodukowali już po ad plan 3,5 miliona metrów manufaktury.

List kończy się słowami: „Wierzymy w swoje siły, w niezłomną potęgę naszej ojczyzny.

Aleksander Błok

WARSZAWA

(Fragment z poematu „Odwet”)

Czyliż i ciebie, o Warszawo,
Stolico dumnej polskiej ziemi,
Wojenne carskich hord wyprawy
W martwocie pogrążyły niemiecy?
W podziemia zeszoło życie w grodzie,
Pałace pańskie śnią w ustroniu,
Tylko Pan-Mróż na dziłkim koniu
Bez kresu hula na swobodzie!
To wściekle wzniesie się nad nami
Jego łeb siwy wśród kurzawy
Lub odrzucone w tył rękawy
Zadymką wlecząc nad domami,
Lub zarzy koń — i brzękiem w burzy
Telegraficzny drut oddawoni,
Pan rwące cugle ściągnie w d'oni,
Żelazo ostro mu powtórzy,
Zamarzniętego stuk kopyta
W ulicy pustej bezchowej...
I znowu pochyliwszy głowę
Tęsknotą niemą Pan przesyty.
Tak pędząc na spienionym koniu
Ostrogą pobrzękuje krwawą...
I, zemsta! zemsta! Nad Warszawą
W żelazie zimnym echo dzwoni.
I jeszcze lśnią kawiarnie, bary,
I Nowy Świat sprzedaje cięta,
Kipią bezwstydną trotuary.
W zaułkach — pustka odrętwiała,
I mrok, i zawieruchy łkanie...
Aż się zmłkował sirop bezgwiezdny —
Śnieg gęszy krzyk i turkot jezdni
I niesie swe zaczarowanie...
Śnuje się, ściele się i szemrze
Śnieg cichy, wieczny śnieg zamierzchły,
I ciebie, mój ty bohaterze,
Śnieg cicho swym przyprószy zmierzchem,
Póki bez celu, z sercem smętnym,
Zaledwie pochowawszy ojca,
Błąkasz się, błąkasz się bez końca
W tym tłumie chorym i namiętnym...

Bez myśli, uczuć, pełen czczości,
Zrenica blaskiem nie zapala,
Jakby się dusza zestarzała
O dziesięć lat od samotności...
Latarnia roni światło blade...
Zza węgla snując cień po ścianach,
Ktoś pieszczołliwie się zakrada,
Wabi jak niegdyś ukochana.
I nagle serce twe zdąwiła
Tęsknota niewypowiedziana,
Jakby je ciężka ręka w ranach
Do ziemi zgłębła i zdusiła...
Już nie samotny kroczy mrokiem,
Lecz jakby komuś daje wieść się,
Ktoś stąpa obok śpieszonym krokiem,
Krakowskie wiedzie ich Przedmieście:
Wisła — piekielny kłęb śnieżycy...
Tam w zimną noc dzwoniąc zębami
Osłony szuka za domami
I w dawną wraca znowu ulicę.
I znowu pod śniegiem zamysłony
Nad kulą ziemską śni Kopernik...
(A obok niego druch — powiernik
Czy rywał — stąpa żal), Zmyłony
Zwrócił pod górę krok niesprawny,
Tu po soborze prawostawnym
Przez chwilę ślepym wzrokiem wodził.
(Jakiś nie byle jaki złodziej
Zbudował go, nie dobudował...)
Śpieszy bohater mój, lecz znowu
Osłabił — wokoło śnieg się ściele —
Już zaczął drzeć na całym ciebie
Niepokonanym drobnym dreszczem,
(W nim spłoty się na jedno mgnienie:
Mróż i tęsknota i znużenie).
Godzinę już w bezdźwięcznym śnieżnym
Bez celu brnąc poprzez kurzawę,
Błądził bez snu i bez nadziei —
Ślicha złowieszczy świst zawieł
I sen zstępuje na Warszawę.

przełożył: Mieczysław Jastrun.

ADAM CZEKAŁSKI

31

Wschód się pali

POWIEŚĆ

Gubernator od oiy s uchawkę

A w godzinę później, jak to obca, zjawił się w gubernatorstwie francuskim ekscelencja Wang. Był to m'ody jeszcze cz'owiek o sympatycznej powierzchowności i manierach cz'owieka ca'kownie zeuropeizowanego Nikt by w tym elegancim, modnie ubranym m'odzieńcu, gdyby nie barwa skóry i skłonność oczu, nawet nie podejrzewał Chińczyka Niemniej atoli pan Wang był najprawdziejwym Chińczykiem.

— Cieszę się, ekscelencjo — powiedział na powitanie pan Haillcourt — że pana mam honor widzieć u siebie.

— Ach, ekscelencjo, drobnostka — odrzekł z galanterią dr Wang — Ca'a rozkosz z tego powodu jest po mojej stronie.

— Pragnę z panem porozmawiać w sprawie, która jest mu już poniekąd znana.

— S'ucham z uwagą.

— Pan zna madame Berthier, prawda?

— Owszem, miałem to szczęście... — Otóż ta nasza piękna Helena zniknęła nagle. Albo lepiej: została porwana przez wywiad japoński i osadzona w podziemiach japońskiej admiralacji.

— Co za nieszczęście! I czegoż oni chcą od tej kobiety?

— Nie wiem, proszę pana. Ale pragnęłbym, aby madame Berthier koniecznie i za wszelką cenę znalazła się znowu na wolności. Ekscelencja sam dobrze wie, że wolność jej zarówno dla mnie, jak i dla pana posiada wprost niezocenioną wartość.

— Wiem.

— Moi ludzie otrzymali już odpowiednie rozkazy, chodzi zatem teraz tylko o to, aby pan, ekscelencjo, zechciał udzielić nam swych najzdolniejszych ludzi do pracy.

— Jestem na pańskie usługi, ekscelencjo. Będzie mi niezmiernie mi o okazać taką pomoc zarówno panu, monsieur, jak i pannie Berthier. Nasze dowództwo potrafi o już ocenić należyte zasługi panny Berthier i mam polecenie okazać zarówno panu, ekscelencjo, jak i pannie Berthier — wszelką pomoc.

— Z góry serdecznie dziękuję w imieniu własnym i panny Berthier. Obaj panowie sk'oniłi się sobie wzajemnie Chińczyk wprost rozp'awał się w uśmiechach, pe'nych takiej rozkoszy, jakby mu się w tej chwili uda'ło co najmniej na g'owę pobić armię mikada.

— Ekscelencjo — powiedzia' znowu dr Wang — jeżeli chce mnie pan uszczęśliwić, proszę zostawić mnie ca'a sprawie uwolnienia panny Berthier z niewoli japońskiej.

— Nie chciałbym za bardzo narzekać się panu, ekscelencjo.

— Ależ dla mnie będzie to największym zaszczytem! — zawołał dr Wang, uśmiechając się znowu tak, jakby ca'e s'oińce miał w tej chwili w duszy.

Gubernator Haillcourt ucieszył się bardzo z propozycją swojego chińskiego przyjaciela, chociaż nie okazał tego. Propozycja ta bowiem była mu ogromnie na rękę i dawała w więcej niż połowie nadzieję szczęśliwego zakończenia. Zbyt dobrze znał dr Wang, aby w to nie wierzył.

Po dłuższych certacjach obaj panowie zgodzili się, że dr Wang osobiście zajmie się sprawą uwolnienia Daniela, ale o każdym swoim posunięciu lojalnie będzie informował swojego francuskiego kolegę.

Dr Wang, pożegnawszy Haillcourt'a, odjechał natychmiast do siebie. Znalazłszy się w swoim gabinecie, zadzwonił na sekretarza.

— Panie Su-Szu, czy Su-Feng nie zjawił się tu dzisiaj?

— Był przed godziną, ekscelencjo.

— A obecnie gdzie go można znaleźć?

— Pojechał do Li-Liang w sprawie morderstwa, jakie wydarzy'ło się znowu na japońskim szpiegu w hotelu „Metropol”.

— Proszę go natychmiast sprowadzić do mnie.

Sekretarz sk'onił się i opuścił gabinet. Dr Wang został sam i zaczął przechadzać się wolnym krokiem po swoim gabinecie. Następnie pośzedł do okna i spojrzął przez nie na leżące u jego stóp miasto. Głęboka troska siadała na mądrym czole gubernatora.

— W co się obróci ten olbrzymi gród, jeśli wojna potrwa tu jeszcze

parę tygodni? — pomyślał. — Co się stanie ze skarbami nagromadzonymi tutaj?

Potem wzrok jego pobiegł w dal, na rzekę, gdzie stały liczne okręty wojenne mikada. Przebiegł je kolejno i powędrował dalej do koncesyj europejskich, wymuszonych przed wielu laty na słabym rządzie chińskim.

— Za mi'osć pokoju i gościnność — pomyślał znowu gubernator — zap'acono nam ze wszystkich stron najczarniejszą niewdzięcznością. Zrabowano nam część najlepszych terenów, a teraz japoński najęźdźca usiłuje rozcz'onkować wielkie imperium, najstarsze bodaj'e na świecie.

Zaduma leg'a na twarzy mądrego dra Wanga. Był tak zamysłony, że nie spozstrzegł nawet, jak do gabinetu wsunął się po pewnym czasie Su-Szu.

— Ekscelencjo, Su-Feng czeka na twoje rozkazy.

Dr Wang ocknął się i odwrócił.

— Dobrze. Proszę go tu wprowadzić.

Po chwili as wywiadu stanął w pokornej postawie przed gubernatorem.

— Su-Feng, panna Berthier zniknęła nagle — powiedzia' dr Wang — Wiem, ekscelencjo i boleję nad tym.

— Ta kobieta winna być niezw'ocznie wyrwana z rak japońskich.

— Wola twoja, panie, jest dla mnie rozkazem. Co nakazujesz mi uczynić?

— Czy masz kilku ludzi na wszystkich zdecydowanych?

— Są gotowi, aby położyć nawet głowę, jeśli tego zajdzie potrzeba.

— Su-Feng, czy ty jesteś dobrym Chińczykiem?

— Jestem nim, panie.

— Czy uczynisz wszystko, czego ojczyzna od ciebie zażąda?

— Życie moje w całości należy do ojczyzny.

— S'uchaj więc: obowiązkiem naszym jest uwolnić pannę Berthier z niewoli japońskiej. Obowiązek ten spoczywa na nas dlatego, gdyż kobieta ta pracuje pośrednio dla nas. Gdy wielkie mocarstwa bia'e konkurują między sobą i gryzą się o kość chińską, my powinniśmy umieć wydrzeć z tego naukę na przyszłość. Wiedz o tym, że w Chinach bija w a'nie bia'ych. Obecna nasza walka z japońskim najęźdźcą jest kłeską przede wszystkim bia'ych. Po skończonej wojnie, jakkolwiek ona się zakończy, biali niewiele będą mieli do gadania tutaj. Koniec naszego zmagania się z Japończykami będzie równocześnie końcem wszelkich przywilejów i wszelkiej supremacji bia'ych w Azji. Muszą oni stąd odejść. Ale dzisiaj pomoc bia'ych przeciwko Japończykom jest nam potrzebna. Z chwilą jednak, gdy pomoc ta stanie się zbyteczna, bedziemy umieli i my postępować inaczej. Miowaliśmy zawsze pokój i nigdy nie chcieliśmy cudzej ziemi, nie byliśmy jej chciwi. Narodowi naszemu przywara ta by'a obca. Ale biali nauczyli nas chciwości. Musimy więc postępować tak samo, jak postępują oni, aby utrzymać się na powierzchni życia i móc się rozwijać. Stara kultura chińska i stare nasze obyczaje ochronią nas od kłeski.

TYTONI

Mało ludzi wie, że dym tytoniu jest śmiertelną trucizną — że jedna kropla nikotyny wylana na gołą skórę królika wystarczy, by spowodować jego śmierć. Dwie krople wylane na język psa lub kota działają śmiertelnie; co więcej, zdarzały się śmiertelne zatrucia u człowieka wskutek połknięcia tytoniu, a nawet przy zewnętrznym stosowaniu silnego rozczynu. Czasem w zwyczajnym cygarze jest dosyć nikotyny, by zabić dwu ludzi. Wbrew ogólnemu mniemaniu cygara „Havana” zawierają mniej nikotyny, niż tańsze wyroby. Dym cygara jest dwa razy więcej trujący od dymu papierosa.

Rzeczy ciekawe

Przeciętne zapotrzebowanie wody przez organizm ludzki wynosi około 6 szklanek dziennie.

Jak wynika ze statystyki lekarskich kas pogrzebowych, przeciętny wiek lekarza wynosi poniżej czterdziestu lat, to znaczy, że ze wszystkich zawodów żyje on najkrócej. Ma to swoją wymowę.

Śmiertelność wśród osób używających alkoholu, nawet w umiarkowanym stopniu, jest większa w porównaniu ze śmiertelnością nie używających go.

Spróchniałe korzenie zębów, zakażone dziąsła, zepsute zęby — mogą spowodować wiele rodzajów poważnych chorób i wymagają bezwzględnej uwagi.

Dr. Wł. Wł.

Pożyteczne wydawnictwa

Dr L. Rostkowski — „Jak Wojtek swoją rodzinę od jagłicy ratował”.

Dr M. Zachert — „Jaglica”.

Broszurki te winny się znaleźć w każdej bibliotece szkolnej. Nabyć można m. in. w księgarni Gieryna, Bydgoszcz, Jagiellońska 2, w cenie 10 i 20 zł.

Racjonalne i pełnowartościowe ODŻYWIANIE ZIMOWE

Wiemy jakim cennym pożywieniem w okresie letnim były owoce i jarzyny i przyrządzane z nich salatkę i surówki. Niestety, sezon na świeże produkty się kończy i musimy zastąpić je — kiszunkami.

Organizm ludzki chcąc prawidłowo funkcjonować, bezwzględnie wymaga takich składników jak: białko, tłuszcz, węglowodany, witaminy i sole mineralne, którymi zasila się mięśnie, kości, krew, nerwy, zęby itp.

Duży procent np. żelaza i fosforu zawierają: kapusta, sałata, szpinak i zielenina strączkowa. Cebula, marchew, pietruszka, jarmuż posiadają wapno itd. Wszystkie te składniki znajdziemy w zimie w zastępczych kiszunkach, które należy jadać codziennie i systematycznie w odpowiednich ilościach.

Kiszona warzywa, jak: ogórki, kapusta, jabłka, marchew, pietruszka, kalarepa, seler itp. są znacznie smaczniejsze w spożyciu, niż surówki niekiszzone i przedstawiają większą wartość, bowiem środowisko kwaśne zachowuje witaminę C, a dodatek cukru wpływa również dodatnio.

Przepisy na tego rodzaju kiszunki zimowe jak ogórki, kapusta, znajdujemy w każdej książce kulinarnej, wzgl. w pismach kobiecych. Jeżeli zaś chodzi o poprawę, to uzależnione są one od indywidualnego gustu gospodyni. Główną zasadą jest, ażeby były drobno poszatkowane i po po-

Kilka słów prawdy

o wartości streptomycyny W LECZENIU GRUŻLICY

Świat chorych na gruźlicę oczekuje od wieków na pojawienie się środka, leczącego chorobę w sposób niezawodny a szybki. Ta tęsknota jest zupełnie zrozumiała. Ona też tłumaczy bezkrytyczny entuzjazm rozprzestrzeniający się na świecie po każdej wzmiance dziennikarskiej, objawiającej wszem wobec rzekomy fakt odkrycia „cudownego” leku na gruźlicę.

W ostatnim pięćdziesięcioleciu przeżyliśmy już kilka tego rodzaju wzdławów niensprawiedliwionych nadziei. Przypomnę leczenie „tuberkulina”, „solami złota”, „solami miedzi”, „szczepionką Friedmanna”, „angiolymfą Dra Rous”. Wszystkie one okazały się zawodne, nieliczne z nich pożyteczne w bardzo ograniczonym stopniu i w odpowiednio dobranych pod względem wskazań przypadkach. Większość z tych leków i metod została uznana przez sumiennych badaczy w najlepszym razie za obojętne dla organizmu, przeważnie raczej za szkodliwe, gdyż, złudnie utrzymując wiarę leczoną w ich niezawodność, osłabiają jego wolę poddania się w porę skuteczniejszemu w jego stanie zdrowia zabiegom chirurgicznym lub dawnym wypróbowanym metodom leczenia zachowawczego.

I dziś jeszcze mamy do czynienia na całym świecie z licznym szeregiem leków mniej lub więcej „cudownych”... dla kieszeni producenta. Jeszcze dziś reklamują się różne tebcyny, błękity metylowe itp., które w najlepszym razie są obojętne dla organizmu, ale niestety bynajmniej nie obojętne dla kieszeni zniekanego chorobą pacjenta.

W tym stanie rzeczy, do kraju o bardzo wysokim odsetku ludzi chorych na gruźlicę wdziera się wieść z Ameryki, że wreszcie odkryto środek zwany streptomycyną, która rzekomo, podobnie jak penicylina w innych chorobach zakaźnych — działa skutecznie w leczeniu gruźlicy. Z drugiej strony mnożą się ostrzeżenia, by

się przedwcześnie nie ludzi, że próby ze streptomycyną nie są jeszcze ukończone, a „wyleczenia” są zbyt świeże daty, by można było je uznać za ostateczne i trwałe, wreszcie, że podawanie leku może stwarzać powikłania groźne dla życia itp.

Opinia publiczna jest zdezorientowana, a podnieceni chorzy dążą do otrzymania rzekomo niezawodnego leku za „wszelką cenę”, nie zdając sobie sprawy, że koszt przeprowadzenia leczenia jednego tylko człowieka wynosi ok. 2 tysięcy dolarów w Ameryce, a u nas ok. 10 milionów złotych.

Ocena wartości streptomycyny jako leku przeciw gruźlicy była przedmiotem referatów na zjeździe Międzynarodowej Unii Przeciwgruźliczej w Paryżu w lipcu 1947 r.

Wywody na ten temat najwybitniejszych autoritetów lekarskich w tej dziedzinie z Ameryki (dr Hinshaw) i Francji (prof. E. Bernard) dają wyczerpującą odpowiedź na dręczące wszystkich pytanie. Można ją streścić w punktach następujących:

1. Streptomycyna nie zabija zarazków gruźlicy, a tylko hamuje ich rozmnażanie.

2. Przewlekła gruźlica ludzka o podstępny rozwój przeważnie daje objawy dopiero wówczas, gdy w tkankach organizmu doszło do nieodwracalnych zniszczeń pod wpływem zarazków. Jej wygojenie się wymaga poczynienia pewnych poprawek mechanicznych w zakresie klatki piersiowej, osiągalnych jedynie na drodze operacyjnej. Byłoby zupełną nieelogiznością sądzić, że podawanie jakichkolwiek bądź środków przeciwarzazkowych mogło by zastąpić wypróbowaną chirurgiczną metodę leczenia ognisk umiejscowionych. Powinno się odmawiać leczenia streptomycyną osobom, których stan zdrowia rokuje poprawę przy stosowaniu zwykłych metod leczniczych.

3. Leczenie streptomycyną nadaje się specjalnie w przypadkach początkowego zapalenia gruźliczego opon mózgowych, ostrej prosówki gruźliczej i innych postaci świeżej ostrej gruźlicy krwipochodnej o przebiegach gwałtownych, uchodzących dotąd za nieuleczalne żadnymi metodami.

4. Dotychczas nie dowiedziono skuteczności działania streptomycyny w dziecięcej gruźlicy typu zespołu pierwotnego.

5. Leczenie streptomycyną znajduje się jeszcze w okresie badań i jego wyniki nie mogą jeszcze być ostatecznie zaopiniowane.

6. W każdym razie leczenie tym środkiem gruźlicy wymaga dawek dużych i długo stosowanych: od 2 do 4 miesięcy przy podaży sumarycznej ok. 360 gramów czystej streptomycyny na jedną kurację. Bez tego zapasu nie należy rozpoczynać leczenia, gdyż jest to bezcelowe.

7. W większości przypadków le-

czenia streptomycyną należy oczekiwać zaburzenia w orientacji przestrzennej, szumu w uszach, zawrotów głowy trwających miesiącami a czasami utrzymujących się do końca życia.

8. Najlepsze wyniki daje leczenie streptomycyną w gruźlicy zewnętrznej, jak np. przetoki; mniej pewne wyniki otrzymuje się w gruźlicy nerek i pecherza.

9. W leczeniu streptomycyną należy się liczyć z częstym przyzwyczajeniem się zarazku do leku. Z tą chwilą przestaje on działać na nie. W wielu przypadkach, nawet po skutecznej 3 miesięcznej kuracji — po upływie 3 do 6 miesięcy występują nawroty choroby, nie poddającej się już więcej działaniu tego leku.

10. Skuteczniej niż na gruźlicę streptomycyna działa na szereg chorób zakaźnych, spowodowanych zarazkami gramoujemnymi, na które nie działa penicylina.

Jak więc widzimy, streptomycyna wprawdzie jest wielkim krokiem naprzód z punktu widzenia postępu wiedzy, jednak jej znaczenie praktyczne jest jeszcze bardzo ograniczone, a szersze stosowanie niedostępne ze względu na zawodność wyników, koszty i toksyczność leku.

Mimo to nie traćmy nadziei. Pierwszy, niewątpliwie trafny krok w dziedzinie leczenia gruźlicy został zrobiony. Czekajmy na dalsze. A tymczasem nie zaniedbujmy dawno poznanych i wypróbowanych metod leczenia i nie gońmy za chimera.

Polska mimo długich starań dotąd jeszcze nie otrzymała z amerykańskiego biura rozdziału streptomycyny żadnego przydziału.

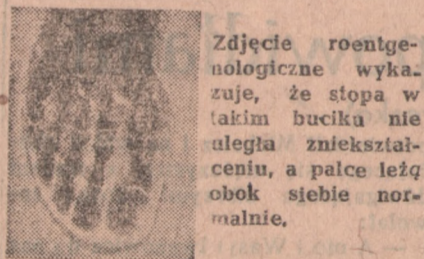
Jedno jest pewne: o ile nawet streptomycynę otrzymamy, będą to ilości niewielkie i — należy się spodziewać — zostaną oddane do użytku wyłącznie klinikom chorob wewnątrznych i dziecięcych oraz tym zakładom leczniczym, które jedynie dają gwarancję ostrożnego dawkowania leku, naukowej kontroli jego działania i właściwego doboru przypadków chorobowych; ściśle według wskazań lekarskich, a nie według ilości wolnej gotówki posiadanej przez pacjenta, żądającego od lekarzy przeprowadzenia na sobie takiego leczenia.

Żądajmy higienicznego obuwia

Powyżej wzory higienicznego obuwia dla mężczyzn, kobiet i dzieci. Obuwie powinno leżeć dobrze: nie powinno być za duże, ale też między kołkiem wielkiego palca a bućkiem musi być wolna przestrzeń na półtora cm. Miarę bierze się, przyciskając stopę silnie do podłogi i opierając na niej ciężar całego ciała. Obcas powinien być dość szeroki, by noga nie chwiała się, i nie wysoki, by ciało nie podawało się wpród.

Ciasne i śpiczaste bućki z wysokimi obcasami wykrzywają stopę i upośledzają dobry stan zdrowia.

Zdjęcie roentgenologiczne wykazuje, że stopa w takim bućku nie uległa zniekształceniu, a palce leżą obok siebie normalnie.

Wysokie obcasy, tak często noszone, skracają więzadła stopy i wywo-

Ostre nosy bućka wykrzywają i zniekształcają stopę. Ogólnie ogromne zniekształcenie wielkiego palca w świetle promieni Roentgenów. Bućki taki jest wrogiem przechadzek; powoduje często niestrawność i zły obieg krwi.

lują nateżenie mięśni, niemożność obniżenia pięty poniżej podszwy, sztywność i niepewny krok. Stopa ludzka jest szersza w palcach aniżeli w pięcie.

Często bućki, wykonany bez względu na anatomię stopy, wykręca ją zależnie od swojej formy.

Istnieją już obecnie typy gotowego obuwia, które się stosują do normalnego kształtu stopy i nie wywołują szkodliwych skrzywień tejże. Niskie bućki są lepsze od wysokich, gdyż pozwalają na swobodniejsze ruchy mięśni i zapewniają stopie lepsze przewietrzanie.

Stopy można nadwyrężyć przez nieprawidłowe dźwiganie ciężaru ciała. Znaczna ilość osób, chodząc, skierowuje palce nazwewnątrz, tak, że

Normalna stopa widziana z góry. Linia wewnętrzna prosta, palce w zgodnym kierunku z kośćmi stopy.

ciężar ciała spoczywa na wewnętrznej części stopy i spłaszcza jej sklepienie. Natomiast powinien się przyzwyczaić do utrzymania stopy w prostej linii. Tym sposobem chodzenia wzmacniamy stopy i uzyskujemy sprężystość chodu.

Dr. Wł. Wł.

Paludryna dla Polski Nowe drogi leczenia malarii

Minister Zdrowia, dr T. Michejda, przyjął dr. Beeg'a, który w imieniu Światowej Organizacji Zdrowia przy ONZ przekazał Polsce 200.000 tabletek nowego środka przeciwmalarycznego „paludryny”, uzyskanego z zapasów UNRRA.

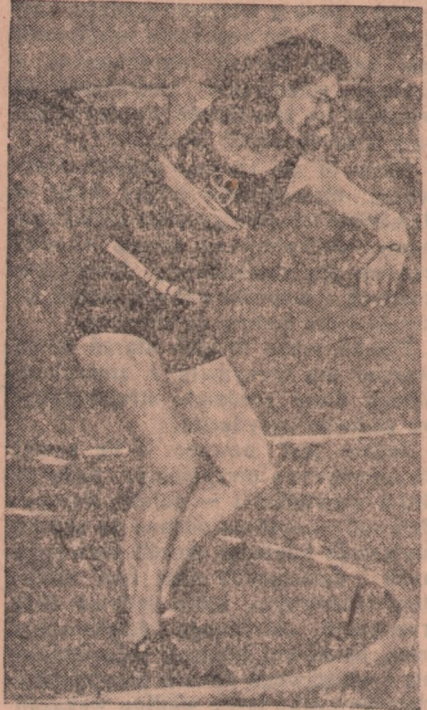
Specjaliści ze Światowej Organizacji Zdrowia widzą w paludrynie środek, który otwiera nowe drogi do leczenia zimnicy. Paludryna, stosowana w małych dawkach, działa zapobiegawczo, a także skracając czas le-

czenia osób chorych. Główną zaletą tego środka jest jego nieszkodliwość dla ustroju nawet wówczas, gdy jest stosowany w większych dawkach.

Minister, dr Michejda, serdecznie podziękował za dar, otrzymany przez polską służbę zdrowia i poinformował dr Beeg'a, że otrzymana paludryna zostanie rozprowadzona za pośrednictwem ośrodków zdrowia do wszystkich okolic nawiedzonych przez zimnicę.

Przez umasowienie sportu do rekordowych wyników

Sport radziecki, który był dla Europy aż do chwili zakończenia wojny wielką niewiadomą, stał się dla opinii światowej wielką rewelacją.

Nina Dumbadre rekordzistka świata w rzucie dyskiem

Nie ma wprost dziedziny, w której sportowcy radzieccy nie odnieśli poważnych sukcesów, demonstrując wszędzie wysoką klasę. Wyniki indywidualne i wyniki zespołów radzieckich oszołomiły w pewnym stopniu ludzi, którzy posegregowali i sklasyfikowali sobie mocarstwa sportowe Europy wg przedwojennych kryteriów. ZSRR pokrzyżował im misterne kalkulacje, przedstawiając całą potęgę wychowania fizycznego w swym nieprzebranym rezerwuarze ludzkim.

Moglibyśmy tak przejść wszystkie kolejno dziedziny sportu i okazało by się, że w każdej z nich sport radziecki miałby dużo do powiedzenia na arenie już nie tylko europejskiej, ale i światowej. Nasunie się więc pytanie, dlaczego się tak dzieje? Już od niepamiętnych bowiem czasów spotykamy się ze zjawiskiem tzw. sportów narodowych, tzn. przyzwyczajaliśmy się uważać, że taka i taka nacja ma specjalne uzdolnienie tylko do takiego a takiego rodzaju sportu i osiągnięcia jej w innych dyscyplinach sportowych nie mogą być wysokiego rzędu. Powiedzą inni: Związek Radziecki ma nieprzebrany rezerwuar sił ludzkich. Zgoda. Ale dlaczego np. Indie czy Chiny nie mogą się poszczycić powszechnymi osiągnięciami w dziedzinie sportu?

Otóż sprawa wygląda tak. Związek Radziecki doskonale zdaje sobie sprawę ze znaczenia tężyzny fizycznej narodu i wszystkim zagadnieniom kultury fizycznej poświęca jak największą uwagę i troskliwość. Zasadniczym celem kultury fizycznej w Związku Radzieckim jest umasowienie sportu jako czynnika zdrowotnego, a nie pogoń za rekordami. Dlatego też specjalną uwagę zwraca się właśnie na umasowienie sportu i kładzie się nacisk na to, aby sport uprawiany był przez wszystkie warstwy społeczne bez względu na wiek. Założenie to dało w efekcie doskonałe rezultaty, gdyż rzesze sportowców radzieckich uprawiających wszelkie dziedziny sportowe liczyć już można na miliony. Rzecz jasna, że z tych rozbudowanych kadr łatwiej jest wyłowić talenty. Charakterystyczne jest również, że nawet u wybitnych specjalistów w jednej z dziedzin sportowych kładzie się nacisk na ich wszechstronność. Taki np. Korolew, o którym się mówi, że z natury predestynowany jest dzięki fantastycznym warunkom fizycznym na mistrza bokserskiego, poza boksem uprawia jeszcze lekkoatletykę i łyżwiarstwo, zyskując w tych dyscyplinach zupełnie dobre wyniki. Inny sportowiec — Ozolina, mistrz ZSRR w skoku o tyczce, nie ma przyrodzonych warunków fizycznych, ale dzięki wszechstronności sportowej (jest on równocześnie doskonałym gimnastykiem) doprowadził do rekordowych wyników.

Oczywiście sport znajduje w czynnikach rządowych wielkiego protektora. Jest on przez państwo finansowany i państwo roztacza nad nim mozną opiekę. Również łożą nań związki zawodowe, czerpiące swe fundusze ze stałych składek, pobieranych od pracodawców. Kluby sportowe istnieją przy wszystkich zakładach pracy, przy wszystkich szkołach, tak, aby każdemu bez wyjątku dać możliwość uprawiania sportu. Korzystanie z wszelkich urządzeń i obiektów sportowych (stadiony, pływalnie itp.) jest bezpłatne, co oczywiście b. korzystnie odbija się na upowszechnieniu sportu. Za wybitne osiągnięcia zawodnicy radzieccy uzyskują premie i nagrody państwowe, co im oczywiście umożliwia dalszą wydajną pracę nad sobą.

W Związku Radzieckim istnieje 11 wyższych instytutów kultury fizycznej, szereg średnich uczelni i kilka-

dziesiąt tzw. Technicum WF. Poza tym na terenie całego kraju wykazują ożywioną działalność tysiące instruktorów. Odnaka sportowa 1-go i 2-go stopnia nakłania całą młodzież do wykazania się wszechstronnością sportową, a ćwiczenia sportowe i gimnastyczne prowadzone przez fachowców specjalnie dla lu-

dzi pewnego rodzaju, przyczyniają się w olbrzymim stopniu do podniesienia zdrowotności społeczeństwa radzieckiego na właściwym poziomie. A z tej masy zdrowego społeczeństwa wywodzą się dopiero mistrzowie Europy i inni doskonali sportowcy radzieccy, którzy wynikami swymi tak dziś imponują Europie. K. Dr.

Dla dobra ludu Osiągnięcia nauki radzieckiej

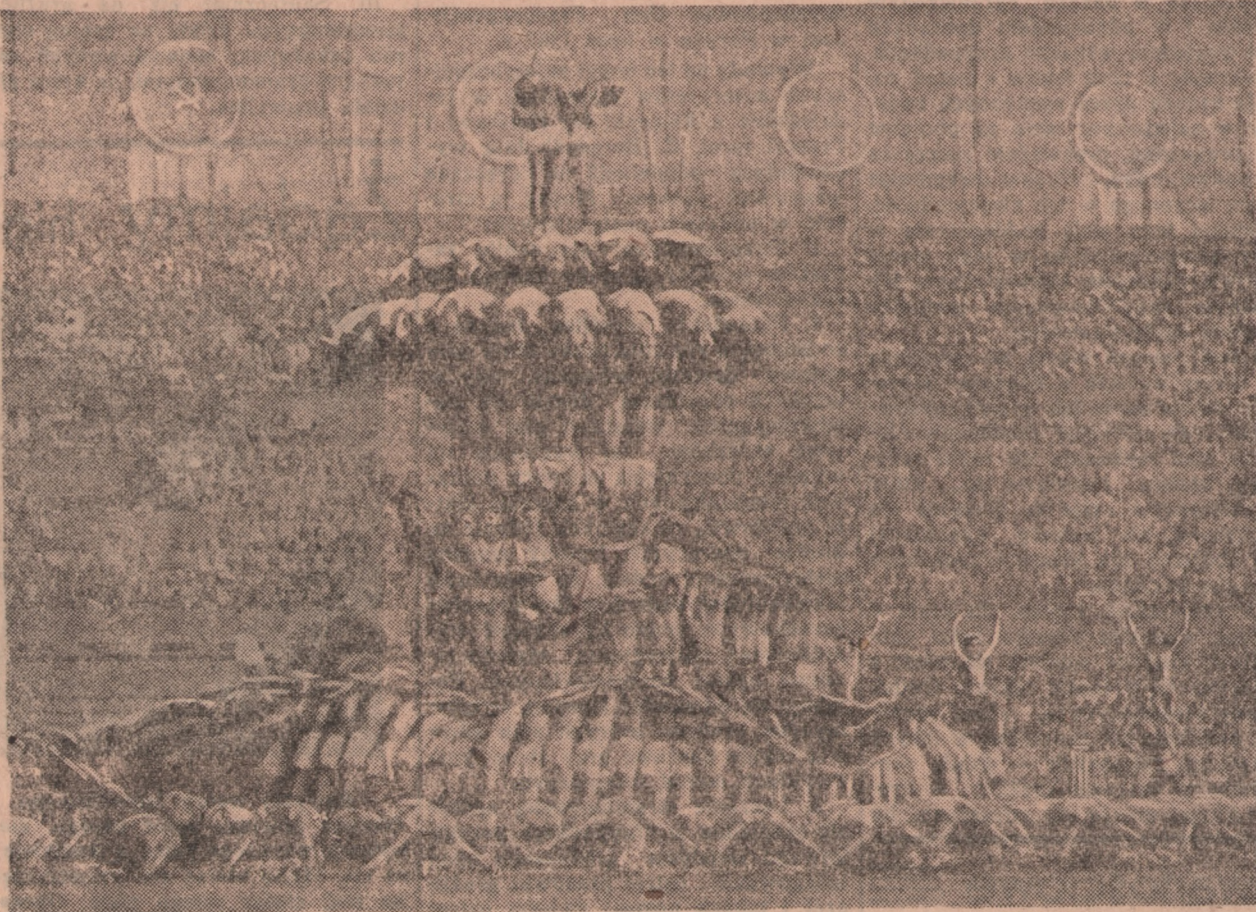
Bydgoszcz, w listopadzie. W roku 1913 carska Rosja posiadała 76% analfabetów. W tym czasie do szkół powszechnych uczęszczało 8.300.000 dzieci, do szkół średnich — 610.000. Już w roku 1938 liczba analfabetów w Związku Radzieckim spadła do 19%, a do szkół powszechnych w tym czasie uczęszczało 20.800.000 dzieci, zaś do szkół średnich — 8.600.000 dzieci. Liczba szkół wyższych wzrosła z 91 do 711, a ilość studentów ze 112.000 do przeszło 600.000. Ten wzrost kultury stał się podwaliną rozkwitu nauki radzieckiej, która jest dziś potęgą uznaną na całym świecie. 35.000 naukowców pracujących w 806 zakładach naukowo-badawczych w roku 1938 zapewniło Związkowi Radzieckiemu pierwsze miejsce wśród przodujących narodów świata we wszystkich dziedzinach wiedzy i techniki.

Naród radziecki, jak to słusznie podkreślił znany uczyony angielski —

Trecor I. Williams — rozumie i w pełni docenia znaczenie nauki dla rozwoju swego państwa.

W okresie caryzmu nie istniał w Rosji żaden aparat naukowy. Wybiły się tylko jednostki, które stawiały się sławami światowymi. Obecnie liczba naukowców w Związku Radzieckim jest nieprawdopodobnie wysoka. Wszyscy oni otoczeni są specjalną opieką państwa. Posiadają do dyspozycji olbrzymie instytuty naukowe, że wymienimy tylko instytuty w Swierdłowsku, Tomsku, Charkowie, w Dniepropetrowsku i Samarkandzie. W tych laboratoriach rozpoczęli pracę nowi uczeni Joffe, Frenkiel, Mandelstamm, Siemienow i Rechbinder, którzy dzięki swoim odkryciom zdobyli szybko sławę wśród uczonych wszystkich państw. Oni to wyszkolili całe kadry nowych uczonych, zapisanych chlubnie ze swoich prac i odkryć. W czasie ostatniej wojny zasłynęli następujący naukowcy: konstruktorzy samolotów Iliuszina, Jakowlew, Ławoczkina, Tupolew, Polikarpow, Szwiecow i Kilimow; badacze metalurgii — Morozow i Kotin; konstruktorzy artylerysty — Grabin i Pietrow; wynalazcy w dziedzinie radiotechniki — Wedeński i Papaleksi; cała plejada geologów radzieckich; sławni lekarze — Burdenko, Abrikosow i Orbeli, którzy przyczynili się swoimi pracami do uratowania życia dziesiątkom tysięcy rannych. Radzieccy farmakolodzy i biochemicy odkryli nowe środki lecznicze, botanicy nauczyli się wydobyc z roślin wielkie ilości witamin chroniących przed skorbutem, a nowe metody sławnych agronomów radzieckich przyczyniły się do powiększenia plonów i przez to wzbogaciły ograniczone zasoby aprowizacyjne kraju.

Związek Radziecki robi wszystko, by uczonych swych w pełni zaznajomić ze stanem nauki na całym świecie. R. P.

Z gigantycznych pokazów gimnastycznych w Moskwie

A. CZYRKOW

Pierozki z powidłami

(Humoreska)

Na rogu ulicy, jak zwykle w niedzielę, zebrało się przyjacielskie, wesole towarzystwo.

Dźwięcznogłosa Dusia, głośno oznajmiała przechodniom: „Lody na cukrze“, a czyściciel butów Akopien, siedząc na niskim stołeczku czyścił buty „klientowi“. W kiosku gazetyowym siedział wygodnie Micheicz, a obok niego ulokowała się Anna Pawłówna, która porządkując bukietki kwiatów, proponowała przechodniom: „świeże, krymskie fiołki“. Właściciel kiosku rozmawiał z dozorczynią Naścia, która z powodu niedzieli, ubrała się w prawie białe fartuch.

— Ot, już i doczekaliśmy się lata — powiedział Micheicz.

— Naturalnie, lato, nie zima, — zgodziła się Naścia. — Nie trzeba będzie wyrąbywać lodu, a deszczyczek pomaga nam w sprzątaniu.

— Dużo deszczu nie potrzeba — wtrącił Akopien.

Kiedy jest kurz, częściej czyszczą buty.

Do rozmawiających zbliżył się milicjant, oficjalnie sierżant milicji nieoficjalnie — Pawlik.

— Zrobimy 5-minutową przerwę — powiedział Pawlik.

— Odpocząć, naturalnie, trzeba, —

potwierdził Micheicz i na widok zbliżającego się mężczyzny, z trudem dźwigającego olbrzymi kosz, zawołał:

— A oto i Wasyl Iwanowicz, nasz laskawie zawita!

— Uszanowanko szanownemu zgrozdzemu — powiedział nowoprzybyły, lokując się z koszem koło kiosku.

— Uszanowanie kupcowi — odpowiedział Micheicz.

— Proszę bez złośliwości — surowo odciął się Wasyl Iwanowicz, — nie kupiec, a pracownik ministerstwa aprowizacji.

— Co masz w koszu? — zapytał Pawlik.

— Pierozki z powidłami dla szanownych państwa.

— Tylko tyle? No nie wiem..

— Tak, to nie towar — powiedział Micheicz. — Powidła nawet w dzieciństwie nie smakowały..

— Też, miał co przynieść — lekceważąco powiedziała Naścia. — Mąka potaniała i każdy sam sobie upiecz może.

— A wam co — oburzył się Wasyl Iwanowicz — zachciało się pieczonych kurczaków?

— Teraz ludzie stali się wybredni — powiedziała Naścia, przy wtórze

potakujących głosów. — Nawet lodów nie chcą kupować.

— Nie chcecie, nie potrzeba — odparł kupiec i zdejmując serwetę z kosza, zaczął głośno wołać:

— Pierozki, pierozki, z powidłami, komu pierozki?

Przechodnie obojętnie przechodzili koło sprzedającego i nie zwracali najmniejszej uwagi na Wasyła.

— Nic nie szkodzi — pocieszał się Wasyl Iwanowicz — nie od razu Moskwa zbudowana.

W miarę upływu czasu i złośliwych docinków znajomych, stoicki spokój Wasyła Iwanowicza malał i wreszcie zakończył się nieoczekiwana propozycja:

— Sprzedam wszystko w ciągu pół godziny, jednak musicie mi pomóc. Stańcie wszyscy w kolejkę na parę minut.

— Co, w kolejkę? — zdziwili się obecni.

— Tak, stańcie w kolejkę i kupujcie pierozki — potwierdził Wasyl Iwanowicz. — Za parę minut będziecie wolni.

Ustawivszy znajomych, Wasyl Iwanowicz stanął koło kosza i począł krzyczeć:

— Obywatele, nie pchaćcie się. Panujcie kolejką!

Przechodząca starsza pani zapytała dozorczynię:

— Co tu sprzedają?

— Pierozki z powidłami.

— Pani ostatnia?

— Ja..

— Co tu dają — zapytała jakaś pani i usłyszawszy odpowiedź stanęła w kolejkę.

Solidny, starszy pan, nic nie mówiąc przyłączył się do kupujących.

Za parę chwil przed sprzedawcą uformował się długi „ogonek“.

Pewien nieogolony, z podwiązana szczęką kupujący, stojący na szarym końcu, wykrzykiwał nerwowo:

— Sprzedawaj po jednej sztuce, żeby dla wszystkich starczyło.

Dobrze odkarmiony obywatel zbliżył się do kosza z pierozkami i skwapliwie wyciągnął pieniądze.

— Hej, tam. Czemu bez kolejki — zakrzyczano z „ogonka“.

— Spiesz się na pociąg.

— My także spieszmy na pociąg. Do kolejki, do kolejki!

Musieli interweniować milicjant.

— Obywatele, pilnujcie porządku.

Już wszystko, obywatele — powiedział Wasyl Iwanowicz i na dźwięk prawdziwości swoich słów, przewrócił kosz do góry dnem. — Przychodźcie jutro.

Ludzie rozeszli się z sarkaniem, a Wasyl Iwanowicz widząc pierozek w ręku dozorczyńi, powiedział z uśmiechem:

— Mówiłaś przecież, że sama będziesz piec..

Humor radziecki

Czołowe radzieckie pismo satyryczne „Krokodyl“ posiada specjalną rubrykę: „Listy czytelników“. Listy te doskonale obrazują specyficzność radzieckiego humoru, w którym na pierwszy plan wybija się użyteczność. Dowcip radziecki ma spełnić określone zadanie i spełnia je. Wytyka biurokracizm, niegrzeczność, zarozumiałość itp. „Listy czytelnika“ są nieraz autentyczne, bardzo często zaś zmyślone.

Jeden z takich autentycznych listów przysłał pewien kapitan, życząc redakcji i czytelnikom nowego, szczęśliwego roku. Znamienny był fakt, że data na karcie pocztowej była z zeszłego roku. Jednocześnie autor zaznaczył, że podobnych życzeń wpłynie prawdopodobnie więcej i wyjaśniał, że sklep Wojentorgu przysłał im większą ilość takich pocztówek z zeszłoroczną datą. List kończył się życzeniami dokładniejszej pracy dla Wojentorga.

Inny, fikcyjny list pochodził od prezydenta miasta, który przysyłając redakcji list, prosił o sprostowanie wiadomości krzywdzącej go i niesprawiedliwej. Prezydent wyjaśniał, że karykatura zamieszczona w „Krokodylu“ i podpis pod nią godzi w jego dobre imię. Słowa: „Prezydent tonie w aktach, gmach Rady tonie w kwiatkach, a przechodnie i wozy w bloccie“ — są niezgodne z prawdą. Prezydent z pełną odpowiedzialnością za swoje słowa stwierdzał, że ani w pobliżu Rady, ani też w promieniu 5 kilometrów żadnych kwiatów nie było i nie będzie.

Role społeczne i wychowawcze spełniają również felietony humorystyczne i nowe. Jedną z nich, pióra Aleksandra Czyrkowa, zamieszczamy obok (w skrócie).

Kalendarzyk

Piątek, 7 listopada 1947 r.
Katolicki: Antoniego Bał.
Słowiański: Przemila.

BYDGOSZCZ

Oddział miejscowy dla prenumeraty i ogłoszeń: Jagiellońska nr 2 (Pod Arkadami, tel. 24-29)

Ludzie pracy na budowę teatru

(a) Pracownicy Wydziału Wojskowego Zarządu Miejskiego postanowili ofiarować dniówkę ze swego zarobku na rzecz budowy Teatru Miejskiego i wzywają pracowników Wydziału Wojskowego Urzędu Wojewódzkiego do kontynuowania listy ofiar.

W uzupełnieniu listy ofiarodawców, wpisanych do „złotej księgi”, notujemy: p. Piotr Magdziński — 1000 zł, nac. Geppert — 500 i prezes Nagórzycki — 1000 zł.

Zgłaszać pretensje rewindykacyjne w stos. do b. satelitów osi

(a) W związku z wejściem w życie traktatu pokojowego, zawartego w Paryżu z b. satelitami osi, tj. Węgry, Rumunia, Włochami, Finlandią i Bułgarią, mogą być jeszcze ostatecznie w najbliższym czasie nadsyłane do biura rewindykacji i odszkodowań wojennych w Warszawie, wszelkie zgłoszenia rewindykacyjne w sprawie mienia oraz przedmiotów kultury i sztuki, wywiezionych przez okupanta na teren wymienionych państw.

Zgłoszenia winny zawierać dokładny adres miejsca, dokąd mienie zostało wywiezione, datę wywozu, znaki szczególne przedmiotów wszelkie dokumenty itp. W razie braku dokumentów należy załączyć notarialnie uwierzytelnione zeznanie świadków. Wszelkie zgłoszenia rewindykacyjne kierować bezpośrednio do biura rewindykacji i odszkodowań wojennych w Warszawie Mokotów, ul. Asfaltowa 11.

Uwaga, kupcy!

(a) Według wyjaśnienia Izby Skarbowej opłaty za zezwolenia na prowadzenie handlu mogą być dokonywane przez kupców zobowiązanych do uczestniczenia w obrocie bezgotówkowym, bezpośrednio w kasach urzędu skarbowego czekami, których pokrycie winno być jednak potwierdzone przez odnośną instytucję kredytową (bank, w którym kupiec posiada swoje konto).

Wpłaty czekami mogą być dokonywane niezależnie od wysokości należnej opłaty koncesyjnej. Wobec powyższego Izba prosi zainteresowanych kupców o dokonywanie wpłat za zezwolenia na prowadzenie handlu za pomocą przelewów bankowych, lecz omówionym wyżej sposobem. Umożliwi to urzędowi skarbowemu natychmiastowe wydanie zaświadczenia o dokonaniu wpłaty.

Odnaczenia dla robotników

BYDGOSZCZ (a) W świetlicy fabryki rowerów „Tornado” odbył się meeting, w którym wzięli udział pracownicy fabryk Tornado, Millnera, Fema i Pomorskiej Fabryki Rowerów oraz przedstawiciele związków zawodowych i partii politycznych.

Meeting zajął przew. rady zakł. fabryki Fema p. Przybylski. W dalszym ciągu zebrania pracowników fabryk Tornado p. J. Eatós zaapelował do towarzyszy pracy, aby podnieśli produkcję jakościowo i ilościowo. Z kolei interesujący referat o zadaniach polskiego robotnika wygłosił nac. dyr. Zjednoczenia Przem. Metal. p. inż. Skalski, aby w końcu oddać głos przedstawicielom partii politycznych.

Końcowym punktem spotkania poświęconego rozpoczęciu przed paru dniami wyścigowi pracy pomiędzy fabrykami Tornado a Millnera była uroczysta dekoracja krzyżami zasług, które otrzymali zasłużeni pracownicy fabryki. Nazwiska odznaczonych: Betka (Fema), Domagała (Pom. Fabr. Rowerów), Kmioła (Fema), Nowak (Pom. Fabryka Rowerów), Murzyński (Tornado) oraz Pasiciel (Millner).

Meeting zakończył się odegraniem przez orkiestrę MO „Międzynarodówki” oraz hymnu narodowego.

BYDGOSZCZ w przeddzień 30-tej rocznicy rewolucji październikowej

BYDGOSZCZ (jaw) Uroczystości ku uczczeniu 30 rocznicy rewolucji październikowej rozpoczęły się w przeddzień rocznicy uroczystą akademią w sali OKZZ.

W pierwszych rzędach wypełnionej po brzegi sali zasiadli wicemin. kultury i sztuki Trojanowski, przewodniczący WRN Adamowicz, wicew. wojewodowie mgr. Trzebiński i Jakubowicz, prezydent miasta J. Twardzicki, gen. Rottkiewicz, gen. Kutrym, mjr. Suszków, przedstawiciele TPPR, organizacji politycznych i innych.

Na przybraną barwami narodowymi i emblematami obu sojusznicych państw scenę, po której bokach ustawili się liczne poczty sztandarowe, wstąpił p. Wojciechowski, który w imieniu woj. zarz. TPPR zajął uroczystość i powitał gości.

Po ukonstytuowaniu się prezydium jako pierwszy przemówił wicew. Jakubowicz, stwierdzając, że Zw. Radziecki kroczy na czele państw wprowadzających w życie wielkie reformy społeczne, oparte na zasadach socjalnych. Z kolei zabrał głos przedstawiciel wojska radzieckiego mjr. Suszków, który nakreślił zdobyte rewolucji — podstawy nowego ustroju. W imieniu Wojska Polskiego, wielkie znaczenie rewolucji dla wszystkich narodów słowiańskich przedstawił p. Lasota. Zasadniczy, głęboko ujęty i dobrze opracowany referat o znaczeniu rewolucji wygłosił sekr. gen. T-wa Słowiańskiego wicemin. Trojanowski. Oficjalną część akademii zakończyło odczytanie przez przew. WRN Adamowicza depeszy okolicznościowej z życzeniami i wyrazami wdzięczności dla generalissimusa Stalina i dla wszystkich narodów radzieckich.

Ciężkie porażenie prądem

BYDGOSZCZ (as) Skutkiem w asnej nieostrożności porażony został ciężko prądem pracownik Miejskich Zakładów Elektrycznych Franciszek Dindas, (Katowicka 13/6). Nieszczęśliwego przewieziono do szpitala miejskiego na Bielawkach. Wypadek pociągnął za sobą drugą jeszcze szkodę, a mianowicie wybuch beczki z benzyną. Pożar ugasiła straż pożarna.

Balet Zizi Halamy przybywa do Bydgoszczy

(a) Po olbrzymich sukcesach we wszystkich miastach Polski zawita do Bydgoszczy balet znakomitej tancerki Zizi Halamy.

W przedstawieniu, które odbędzie się we wtorek 11 listopada w sali Strzelnicy o g. 19.30 obok Zizi Halamy zobaczymy jej nowego partnera, fenomenalnego tancerza baletu opery amsterdamskiej Holendra Jo Barends, pierwszego tancerza polskiego baletu reprezent. Parnella — Zbigniewa Kilińskiego, solistkę baletu reprezent. Florentyne Puchównę, doskonałego konferensjera humorystę Włodzimierza Pa-

poszczególne przemówienia spotkały się z ogólnym aplauzem zebranych. Okrzyki ku czci generalissimusa Stalina, Związku Radzieckiego i przyjaźni polsko-radzieckiej gromko powtarzali uczestnicy uroczystości. W czasie akademii przygrywał doskonały zespół ZZK, który również odegrał hymny radziecki i polski.

Drugą część programu wypełniły występy artystyczne, wykonane m. n. przez zespół świetlicowy Tow. Przyj. Polsko-Radzieckiej.

(kl) Z cyklu licznych akademii tzw. „zamkniętych”, jedną z najbardziej uroczystych była akademie poświęcona wymianie kulturalnej polsko-radzieckiej zorganizowana w sali OKZZ

Delegacja kobiet radzieckich przybywa do Bydgoszczy

BYDGOSZCZ (x) W ramach wymiany kulturalnej polsko-radzieckiej przybywa w dniu 10 bm do Bydgoszczy delegacja kobiet radzieckich. Na czele delegacji stoi wykładowczyni Uniwersytetu Leningradzkiego Aleksandra Chołopowa, zaś w skład delegacji wchodzi pp postanka do Rady Najwyższej ZSRR, s'yna na wódkniarka stachanowska Maria Wołkowa, postanka do Rady Najwyższej Federacji Rosyjskiej Maria Kropaczowa, delegatka Ministerstwa

przez koło TPPR dla pracowników administracji miejskiej oraz zakładów leczniczych i opiekuńczych.

Uroczystość zajął przez koło wiceprezydent miasta p. Henryk Kozłowski, przedstawiając pokrótce cel uroczystego wieczoru. Z kolei wiankę melodii polskich odegrała coraz wyższy poziom wykazująca orkiestra Tramwajów i Autobusów Miejskich, pod batutą p. Kowalskiego. Z dużym aplauzem spotkał się źródłowo opracowany referat red. A. Trelli na temat rewolucji październikowej. Dalszy ciąg programu wypełniły: walc kompozycji Iwanowicza w wyk. orkiestry oraz występ uczenie IV gimn. żeńskiego. Akademię zakończyły hymny, radziecki i polski.

Komunikacji inż. Nina Jeremiejewa, redaktor czasopisma „Kobieta Socjalistyczna”, oraz działaczka Antyfaszystowskiego Komitetu Kobiet — Zofia Gilewska.

Delegację gościć będzie miasto Bydgoszcz, zaś organizacją uroczystości zajął się Woj. i Miejski Zarząd Ligi Kobiet.

Wieczorem delegatki radzieckie udadzą się w dalszą podróż do Gdańska.

Łańcuszek z ludzkich włosów dopomógł do zidentyfikowania złodzieja

BYDGOSZCZ (plik) Liczne ostatnio w'amania do mieszkań prywatnych zwróciły uwagę na Józefa Staśkiewicza, który mimo, że został obwiniony o dokonanie wielu z tych

w'aman, do żadnego z nich się nie przyznał.

Dalsze śledztwo wykazało, że w posiadaniu przytrzymanego znajduje się niecodzienny przedmiot — łańcuszek do zegarka, upleciony z ludzkich włosów. Na podstawie tego dowodu rzeczowego udowodniono Staśkiewiczowi dokonanie w'amania do jednego z mieszkań przy ul. Kościuszki, którego właściciel rozpoznał w łańcuszku ukradziony mu przedmiot. Poza tym dowodem znalaziono u włamywacza szereg innych przedmiotów obciążających. Staśkiewicz oddany zostanie w'adzom sądowym, które niewątpliwie wymierzą mu zasłużoną karę.

REORGANIZACJA GMINNYCH RAD NARODOWYCH

BYDGOSZCZ (a) W ostatnich dniach przeprowadzono na terenie pow. bydgoskiego reorganizację Gminnych Rad Narodowych, polegającą na wykluczeniu z Rad przedstawicieli PSL.

Z APROWIZACJI

Dotyczy rejestracji kart odzieżowych

(a) Ref. Apr. przy Star. Pow. Bydgoskim podaje do wiad., że z uwagi na trudności związane z comiesięczną rejestracją kart odzieżowych zarządza się na 4 kwartał br. jednorazową rejestrację w terminie od 1 do 15 grudnia br. za wszystkie trzy miesiące. Równocześnie przypomina się, że rejestracja winna się odbyć zbiorowo, tzn. za pośredn. zakł. pracy. Wykazy z ilości zarejestrowanych kart odzież. za 4 kwartał br. z rozbięciem na poszczególne miesiące winny być złożone w tut. urzędzie najpóźniej do 18 grudnia 47 r.

Przydziały na kartki MK

(a) Mąka pszenna 80% za wrzesień na kup. 32 rodz norma 1 kg, za październik na kup. 35, 36, 37 i 38 norma 1 kg na cztery kupony. Cena 1,50 zł za kg. Cukier za listopad na kup. 12 i 13 prac norma 0,5 kg, na kup. 13 rodz., na kup. 4 D i na kup. 2 M norma po 0,25 kg na każdy kup. Cena 15 zł za kg. Czekolada kraj. za październik kup. 45 D norma 0,1 kg Cena 260 zł za kg. Biszkopty za sierpień na kup. 4 D norma 0,5 kg Cena 13,50 zł za kg. Cukierki zawijane lub niezaw za wrzesień na kup. 44 D norma 0,3 kg Cena zawij 85 zł, niezaw 75 zł za kg. Kasza jęczm. lub remanenty kaszy jaglanej wzgl. p'atków ows za październik na kup. 40 i 41 prac norma 1 kg i na kup. 41 i 42 rodz norma 0,5 na obydwie kupony. Cena za kg kaszy jęczm. 1,10 zł, p'atków ows 1,70 zł, kaszy jagł 180 zł. Do cen wskazanych dla konsumenta spółdzielnia dolicza koszt transportu uzgodn w myśl umowy z wydz. apr. Termin wykupienia towarów przez konsumentów do 25. 11. 47 r.

Wspaniałe wyniki „TYGODNIA MIŁOSIERDZIA” są dowodem wielkiej ofiarności społeczeństwa bydgoskiego

(a) Przeprowadzona w ramach „tygodnia miłosierdzia” akcja zbiorkowa dała nast. wyniki: w mieście zebrano 127.277 zł, w dekanacie podm. 15.523,50 zł; w żywności: 220 ctr. ziemniaków, 23 ctr. kapusty, 46,5 kg mąki, 15 kg pszenicy oraz warzywa. Ogólny dochód z kwesty ulicznej, dobrowolnych składek i nalepek wyniósł 217.107,50 zł. Po pokryciu związków z „tyg. miłosierdzia” kosztów, okręg „Caritas” rozporządził gotówką 163.284,50 zł. Kwota powyższa rozdysponowana została na zakup ziemniaków i jarzyny na obiady, wspólnie z MKOS bydgoski okręg „Caritas” będzie wydawał najbiedniejszym z Bydgoszczy w okresie zimowym.

Podczas „tyg. mił.” rozprawiano darowane ziemniaki i warzywo pomiędzy podopiecznych oddziałów „Caritas” przy poszczególnych parafiach miasta. Nadto dla dożywienia dzieci w przedszkolach „Caritas” wydał okręg po 25 kg owoców i po 2,5 kg kakao, w szpitalu dziecięcym 8,4 kg

cukierków, w domu starców 25 kg owoców i 2,5 kg kakao, w zakładzie dla niewidomych 25 kg owoców i 2,5 kg kakao, dla chorych po parafiach (lekarstwa): 6000 pig. aspiryny, 6000 pig. calcium, 20 kg wyciągu wątroby, 16 kg witaminy C.

Nowopowstała biblioteka przy miejskim szpitalu otrzymała od okręgu 70 książek. Szkoła specjalna przy ul. Dworcowej dar w postaci 2 map geograficznych.

Dodatkowo podajemy do wiad., że w roku ub. od 1. 10. 46 — 30. 9. 47 bydgoski okręg „Caritas” rozdał biednym m. Bydg. 83.818 obiadów, 12.654 towarów żywn., 2.625 szt. odzieży, 545 par obuwia, a w czasie od 1. 7. do 10. 8. br. prowadził półkolonię dla 150 najbiedniejszych dzieci Szwederowa i Czyżkówka.

Wszystkim sympatykom i ofiarodawcom którzy przyczynili się do tak wydatnego wyniku „tyg. miłosierdzia” bydgoski okręg „Caritas” składa jak najserdeczniejsze „Bóg zapłać”.

Co? gdzie? kiedy?

REPERTUAR TEATRU

Teatr Miejski. — Dziś, w piątek zamiast „Moralności pani Dulskiej” — „Obrona Ksantypy” z Klimczakówną i Kondratem w rolach głównych. W sobotę „Obrona Ksantypy”. W niedzielę o godz. 15.30 ostatni raz „Szelmostwa Skapena” z Józefem Kondratem w roli Skapena, wieczorem o g. 19.30 „Obrona Ksantypy”.

POMORSKI DOM SZTUKI

Niedziela 9. bm, godz. 19.30: Gościenny występ artystów sceny i filmu, Heleny Grossówny i Antoniego Jaksztasa.

REPERTUAR KIN

Pomorzanin: My z Kronsztadu. Orzeł: Zenobia. Wolność: Knock-out. Gryf: Pepita Jimenez. Bałtyk: Pani minister tańczy.

Dyżury aptek:

Do 8 bm. Centralna, Al. 1 Maja 27, tel. 23-14 i Pod Złotym Orłem, Rynek nr 1, tel. 19-31.

* Uwaga! Sekcja Motocyklowa B. K. S. Polonia. Zebranie plenarne sekcji motocyklowej BKS Polonia odbędzie się 7 bm. o godz. 18.30 w Resursie Kupieckiej. Ze względu na ważność spraw dot. biegu motocykl. tzw. „pogoni za lisem”, połączone ze zjazdem plakietowym, który odbędzie się 9 bm. w Grudziądzu, obecność obowiązkowa.

Związek Stronnictwa Pracy

Uwaga, Czyżkówko!

(a) W dniu 9. bm. o godz. 12.30 w lokalu Domu Katolickiego w Bydgoszczy (Koronowska 5) odbędzie się zebranie członków Koła SP Bydgoszcz — Czyżkówko. Referat wygłosi sekretarz pow. M. Roszak z Bydgoszczy.

Z uwagi na ważność referatu obecność wszystkich członków konieczna. Zarząd Grodzki i Powiatowy

Zebranie dyskusyjne

Zebranie dyskusyjne Str. Pracy, które miało się odbyć w dniu 3. bm. a które zostało z przyczyn od zarządu niezależnych odwołane, odbędzie się w dniu 10. bm. o godz. 18.30 w lokalu Stronnictwa Pracy w Bydgoszczy (Jagiellońska 2 II ptr.). Aktualny referat wygłosi dyr. Kluczyński z Poznania.

Z uwagi na ważność referatu obecność wszystkich członków konieczna i pożądana.

POLSKIE RADIO

Sobota, 8 listopada 1947 r.

6.00 progr. og. polski, 6.50 progr. na dzień bież., 6.59 progr. og. polski, 9.00 aud. dla szkół z Torunia, 10.40 progr. og. polski, 14.50 kursy radiowe dla nauczycieli, aud. z Torunia, 15.00 przegl. prasy pom., 15.10 utwory na klarnet, 15.30 muz. ludowa z płyt, 15.40 rozmowa z radiosłuchaczami, 15.45 konc. reklamowy, 15.55 wiad. z Pomorza, 16.00 progr. og. polski, 18.30 konc. żywc., 18.45 progr. og. polski, 1.00 zakończenie audycji.

„Dziewczeta z baletu”

(a) Z okazji 30-tej rocznicy wielkiej rewolucji październikowej odbędzie się w dniu 7 bm. o godz. 12 w po'udnie w kinie „Wolność” poranek filmowy Wyświetlony zostanie film prod. radzieckiej pt. „Dziewczeta z baletu” oparty na melodiiach znakomitego kompozytora rosyjskiego Czajkowskiego.

Ceny miejsc popularne tzn. takie, jakie pobierane są na seanse normalne za bilety ulgowe dla związków zawodowych, jednak bez „alotów i legitymacji specjalnych dla wszystkich

Nowe koło T-wa

Przyj. Polsko-Radzieckiej

(a) Na zebraniu pracowników Wojewódzkiego Urzędu Repatriacyjnego w dniu 30 10 47 r. ukonstytuowała się zarząd Koła Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej w skład którego weszli. Prezes Ob. Sierka, wiceprezes Ob. Żak, II wiceprezes Ob. Degiełowicz, skarbnik Ob. Makurat, sekretarz Ob. Bichalski

Referat o sojuszu i przyjaźni polsko-radzieckiej wygłosił Ob. dyr. Szestakowski.

SPÓŁDZIELNIA SPOŻYWCÓW

z odp. udziałami
W NOWYM MIEŚCIE LUBAWSKIM

prowadzi 3 sklepy spożywcze,
1 sklep tekstylny,
1 piekarnię parową

Jesteś już jej członkiem?
Jeśli nie, stań się nim
dziś jeszcze.

1315

Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa Samopomoc - Chłopska

z odpow. udziałami
w Nowym Mieście Lubawskim
telefon 7

Filia: Bskupiec Pomorski,
tel. Krotoszyny 5 Mroczo

Zakup i sprzedaż:

Ziemiopłody, pasza, nasiona,
przetwory młynskie, nawozy,
materiały opałowe i budowlane,
żelazne i t. p.

Posiada przy ul. 19 Stycznia 1 sklep
żelaza, porcelany, maszyn i narzędzi
rolniczych oraz materiały pędne.

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI

POWIATU LUBAWSKIEGO
w Nowym Mieście Lubawskim

Przyjmuję wkłady oszczędnościowe — otwiera
rachunki bieżące i czekowe — zafakty inkaso
weksli i dokumentów — udziela pożyczek na cele
ogólnogospodarcze — wykonuje zlecenia prze-
kazowe do wszystkich miejscowości w Polsce.

Obsługa solidna i terminowa.

01189

Płaszcz, ubrania, spodnie, płaszcze damskie
kurtki gospodarskie i myśliwskie, ubrania
i płaszcze chłopięce oraz materiały

Tani Zakup - Feliks Konieczny

Poznań, Dąbrowskiego 46 — Telefon 34-61 i 39-16
Uwaga! wejście z Rynku Jeżyckiego

Foto F. LUBOWIECKI

mistrz fotografii
Nowe-Miasto Lubawskie
ul. Kościelna 2 1283

„Pomorzanin“

Palarnia kawy słodowej
i surogatów kawowych
Fr. Pijaczyński
Nowe Miasto—Lubawskie
Lipowa 9

Cała Polska czyta „IKP“

Drogeria „SANITAS“

NOWE MIASTO LUBAWSKIE, ul. Sobieskiego 6
poleca w wielkim wyborze wszelkie artykuły
kosmetyczne, perfumeryjne i gospodarcze.
Specjalny dział farb, lakierów i tapet. (1285)

PIĘKNE WŁOSY TO OZDOBA!!! „EROS — VEGETAL“

Racjonalnie pielęgnuje włosy,
nadaje włosom śliczny połysk
i puszystość, usuwa łupież,
przynosi pełną aktywność
i posiada dodatni wpływ na
porost włosów. „EROS-VEGE-
TAL“ jest doskonały w użyciu,
ponieważ ułożoną fryzurę
utrzymuje przez 12 godzin. Stosują go Panie
i Panowie przy wszelkich dolegliwościach wło-
sowych, o czym świadczą codziennie napływa-
jące podziękowania i nowe zamówienia. Cena
200 zł, 3 flaszki 400 zł. Kto w trzech dniach
prześle wyznaczk wraz z zamówieniem, otrzyma
10% rabatu na duży pakiet. Przedstawiciel na
Polskę: W. Penchak, Warszawa, skrytka pocz-
towa 68. (01392)

MARIA CHYLEWSKA

Wytwórnia i rozlewnia octu
rok zał. 1924
Nowe Miasto Lubawskie
Tel 64 (1287)

PARKIET BUKOWY

parowany, dobrej jakości
sprzedawca większą ilość
Państwowa Fabryka
Mebli i Krzesel Gości-
nino w Gościńcu pow.
Morski. (01076)

Ogłoszenie o przetargu

Urząd Wojewódzki Pomorski — Wydział
Motoryzacji w Bydgoszczy ogłasza niniej-
szym sprzedaż w drodze przetargu publicz-
nego nieczynnych pojazdów mechanicz-
nych różnych marek — w ilości:

- 15 samochodów osobowych,
1 samochód półciężarowy,
1 motocykl z przyczepką,
1 motocykl bez wózka.

Przetarg publiczny odbędzie się dnia
14 listopada 1947 r. o godz. 10-ej w gara-
żach Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy
przy ul. 3-go Maja 20a.

Wymienione przedmioty przetargowe
oglądać można przy ul. 3-go Maja 20a
w dniu 13 listopada 1947 r. w godzinach
urzędowych oraz w dniu przetargu od
godziny 8-ej do 10-ej.

URZĄD WOJEWÓDZKI POMORSKI
01416) Wydział Motoryzacji.

Ogłoszenie o przetargu

„Pasamon“ pod Zarządem Państwowym
w Bydgoszczy ogłasza przetarg nieogranic-
zony na dostawę urządzenia żmłka —
obliczonego na 25 dzieci do lat 4.

Wykaz umebłowania, między innymi
25 łóżeczek metalowych i potrzebnego
sprzętu, jest do wglądu w biurze fabrycz-
nym (Ref. Socjalny) w godz. od 8—16.
Oferty na całość względnie częściową do-
stawę należy składać do dnia 20. 11. 47 r.
godz. 10-ej w Dyrekcji, po czym nastąpi
komisyjne ich otwarcie.

Dyrekcja zastrzega sobie prawo swo-
bodnego wyboru oferenta wzgl. unieważ-
nienia przetargu bez podania powodu.

„PASAMON“

Fabryka Pasmanterii, Taśm i Pasów
pod Zarządem Państwowym
Bydgoszcz, ul. Jagiellońska 117. (01418)

OGÓLNOPOLSKI PROGRAM RADIOWY

SOBOTA, 8 LISTOPADA 1947 R.

6.00 Sygnał czasu, pieśń poranna, 6.05 Gim-
nastyka poranna, 6.15 Wiadomości poranne,
6.20 Muzyka, 6.59 Sygnał czasu, 7.00 Dziennik
poranny, 7.15 Muzyka, 8.20 Informacje ogólnop-
lne, 8.25 Skrzynka PCK, 8.35 Kwadrans
prozy: „Starosta warszawski“ — powieść Igna-
ciego Kraszewskiego, 8.50 Muzyka, 10.40 Audy-
cja Ministerstwa Oświaty, 11.57 Sygnał czasu
i hejnał z wieży Mariackiej, 12.03 Wiadomości
południowe, 12.08 Przegląd prasy stołecznej,
12.15 Muzyka, 12.20 Z mikrofonem po kraju,
12.30 Audycja rozrywkowa, 16.00 Dziennik po-
południowy, 16.20 Rezerwa dziennika, 16.30 Słu-
chowisko dla dzieci: „Kichuś majstra Lepi-
gliny“, 17.00 Przy sobocie po robocie, 18.15
Audycja literacka, 18.45 Uroczyste otwarcie Ra-
diowego Festiwalu Muzyki Słowiańskiej, 19.15
Inauguracyjny koncert symfoniczny orkiestry
P. R. pod dyr. Grzegorza Fitelberga z udziałem
Henryka Szostki — fortepian, i Marii DREW-
niałówny — sopran, 20.00 Rezerwa słowna,
20.10 D. c. koncertu, 20.40 Dziennik wieczorny,
21.00 D. c. koncertu, 21.20 Wieczer literacki —
Współczesna poezja białoruska i ukraińska,
21.35 Rezerwa, 22.00 Radzieckie pieśni chóralskie,
23.00 Ostatnie wiadomości dziennika radiowego,
23.10 Program na jutro, 23.20 Pieśń bułgarska,
czechosłowacka, jugosłowiańska, 23.55 Z ostat-
niej chwili, 24.00 Polska muzyka taneczna,
1.00 Hymn i zakończenie audycji.

NAUKA

KORRESPONDENCYJNE
KURSY KSIĘGOWOSCI
Informacje Lublin, skr.
poczt. 105. (01411)

DYREKCJA bydgoskiej
Szkoły Dramatycznej
ogłasza, że egzaminy
wstępne na kurs pier-
wszy odbędą się w nie-
dziele dnia 16 listopada
o godzinie 11-tej. Pod-
ania składać należy do
kancelarii Teatru ul.
Grodzka 14. (1378)

KORRESPONDENCYJNE
KURSY KSIĘGOWOSCI
wszystkich systemów,
listopłace, podatki, prze-
bitkowa, bilanse. Infor-
macje: Kursy Handlowe
Smólskiego — Poznań,
Wawrzyniaka 33. (00746)

SPRZEDAŻ

KRAWATY, SZALE
i KOSZULE poleca,
wzory najmodniejsze —
i najtańsze — Wytwórnia
Edward Krzyśiak, Łódź,
ul. Piotrkowska 136.
Wysyłamy za pobraniem
pocztowym. (01364)

OZDOBY CHOINKOWE
dla wszystkich. Lameta
bomby, wos anielski,
zimne ognie, świeczki,
lichtarzyki itp. po ce-
nie hurtowej. Nowości!
Komplety ozdób, zawie-
rające przybory na je-
dną choinkę: „Popular-
ny“ w cenie zł 750, „Lu-
dowy“ zł 1200 i „Spe-
cjalny“ zł 2.000. Wysy-
łamy za zaliczeniem. Cen-
niki na żądanie. „Re-
klama“, Łódź, Piotrk-
owska 46. (01350)

BIZUTERIA srebrna —
branzoletki, broszki, cy-
garniczki, spinki do
mankietów itp. poleca
Wytwórnia biżuterii W.
Kruk, Poznań, 27 Gru-
dnia 2. Sprzedaż hurt-
owa. (01214)

WYTWORNIA BIELI-
NY Romana Jaźwiń-
skiego poleca bieliznę
jedwabną, ciepłą, Łódź,
Narutowicza 93a-9. (00983)

PRACOWNIA teczek,
torebek, portfeli, Ry-
szard Gajda, Łódź,
Piotrkowska 36. (01117)

SAMOCHOÓD osobowy
KDF (Volkswagen) tani
sprzeda Mleczarnia Na-
kło. (1305)

OKAZJA sprzedam to-
karnie metrowkę na
prysma. Oferty IKP
Bydg. „1434“. (1434)

POWIELACZ sprzedam
Kojtka, Toruń, Strumy-
kowa 14. Naprawa ma-
szyn biurowych. (01406)

SKLEP spożywczy, mie-
szkaniem, dobrym punk-
cie odstąpię. Bydg. Po-
znańska 36. (1427)

PIERZYNE nową sprze-
dam. Bydgoszcz, Sando-
mierska 4/6. (1421)

PRZETARG

Państwowy Bank Rolny — Oddział
w Poznaniu, ogłasza przetarg na wykona-
nie robót parkietowych w Poznaniu przy
ul. Marcelińskiej 65-69 z terminem wyko-
nania do dnia 31. 12. 1947 r.

Otwarcie ofert przetargowych nastąpi
w Poznaniu dnia 11. 11. 1947 r. o godz. 10
w gmachu Banku, ul. Czerwonej Armii 13.
Podkładki przetargowe do odebrania w
gmachu Banku. Wadium 50.000,— zł. (01402)

Przetarg nieograniczony

Centrala Złomu, Zbiornica nr 3 w Szczeci-
nie ogłasza przetarg nieograniczony na
ROBOTY HYDROTECHNICZNE przy bu-
dowie pochylni i wyciągów (hellingów) na
stoczni „Wulkan“ w Szczecinie przy ul.
Przemysłowej 18.

Słpe kosztorysy, rysunki oraz warunki
przetargu są do przejrzania i nabycia w
biurze Centrali Złomu w Szczecinie przy
ul. Kaszubskiej 17, III piętro, w godzi-
nach od 10—13.

Ofertę należy złożyć do skrzynki ofer-
towej w biurze Centrali Złomu w Szczeci-
nie przy ul. Kaszubskiej 17, III piętro,
lub przesłać pocztą do dnia 17 listopada
1947 r. do godz. 10, o której to godzinie
nastąpi otwarcie ofert.

Do oferty należy dołączyć kwit Banku
Związku Spółek Zarobkowych w Szczeci-
nie na konto Nr 1201 za wpłacone wadium
przetargowe w wysokości 2% od sumy
oferowanej.

Centrala Złomu, Zbiornica nr 3 zastrze-
ga sobie prawo wyboru oferenta, jak rów-
nież unieważnienie przetargu bez podania
powodów. (01409)

KUPNO

ZNACZKI pocztowe —
kupno — sprzedaż „Fi-
laretta Bałtycka“. Gdynia,
Świętojańska 14. (01287)

KUPIĘ 10 maszyn do
szycia marki „Singer“
onygin, bebenkowe ze
stołem lub bez, mogą
być zdekompletowane.
Oferty do IKP Gdynia
pod „Maszyn“ (01370)

WOLNE POSADY

MAJSTRA maszynowe-
go do obsługi maszyn
stolarskich oraz 2 miod-
szarzy robotników od
16-18 lat przyjmie Fel-
iks Wojciechowski,
Handel i obróbka drze-
wa, Bydgoszcz, Pomor-
ska 36. (1435)

POTRZEBNY ogrodnik,
względnie mający za-
miłowanie do pracy w
sadzie i gospodarstwie.
Głazewski, Ruda p. Rud-
nik, koło Grudziądza,
polew. Chełmno. Stacja
kolejowa Wańdowo Ście-
checkte. (01410)

KUCHARKA restaura-
cyjna, wykwalifikowa-
na, potrzebna zaraz.
Zgł. Restauracja „Euro-
pejska“, Inowrocław,
Dworcowa 56. (01403)

FRYZJER damski, fryz-
jerka i manicurzystka.
Zgłoszenia Wrzeszcz,
Libermana 48. (01404)

POTRZEBNA młoda pa-
nienka do księgarni i
wypożyczalni książek,
możliwie z praktyką bi-
bliotekarską. Zgłosze-
nia do księgarni „Lektu-
ra“, Bydgoszcz, Aleje
1 Maja 54. (1424)

MŁYRNARZ z większą
praktyką do młyna przy
wątrego motorowego
poszukiwany natych-
miast. Mieszkanie za-
pewnione. Wynagrodze-
nie wg. umowy. Zgło-
szenia: Ostróda, Ko-
pernika 4-3. (01400)

ZEGARMISTRZA samo-
dzielny — uczciwy i
biegły w pracach
zawodowych, poszukuje
od zaraz. Roszczyński
Jan, Kowalewo Pomor-
skie Rynek 25, pow. Wą-
brzeźno. (01396)

PRACY POSZUKUJĄ

MELODA, przystojna, in-
teligentna kelnerka, 6
lat praktyki, pisząca na
maszynie oraz władająca
całymi językami, (polski,
rosyjski, niemiecki) poszukuje
pracy miejscowej obsłużona.
Lębork, ul. Gdańska 13.
(01394)

POSZUKIWANIA

POSZUKUJĘ mego sy-
na Bolesława Drutel u-
rodzonego 7 września
1917 Sokolnyszczyna o-
statni adres Knehlen
18 Dreżno. Kto może u-
dzielić jakiegokolwiek
informacji proszony
jest zawiadomić rodzinę
matkę i brata Józefa
Drutel, majątek Fur-
man poczta Skrzatusz,
powiat Wałcz, Pomorze
Zachodnie. (01414)

MATRYMONIALNE

DLA siostry krawcowej
lat 45, młodej brunetki
poszukuję solidnego pa-
na w celu matrymo-
nialnym. Oferty IKP
Bydgoszcz pod „Miesz-
kanie“. (1422)

Kaliska Wytwórnia Krawatów

Tadeusz Olejnik i S-ka
Kalisz, Pl. 11 Listopada 15
poleca w wielkim wyborze najmo-
dniejsze wzory po cenach hurtowych.
Wysyłamy za pobraniem pocztowym. (01128)

Polska Hurtownia Galanteryjna

CZESŁAW SKRZYPEK i S-ka
Łódź, Nowomiejska 3 (w podwórzu)
Tel. 277-32.
Duży wybór bielizny damskiej, męskiej,
dzianinowej, ozdób choinkowych i drobnej
galanterii. Sprzedaż tylko hurtowa. Pro-
winoja za zaliczeniem. Cenników nie
wysyłamy. (01206)

Agent Handlowy do sprzedaży arty- kułów drogerijnych

na prowizję poszukiwany od zaraz
0368 Pismem oferty Firma
„JALIT“
GDYNIA, Sienkiewicza 8 m. 3

MEZCZYZNA lat 45,

brzydki, biedny, niski,
bez naógów zapozna pa-
nią tych samych ce-
chach. Panie zamieszko-
we korespondencją. Cel
matrymonialny. IKP,
Gdynia pod „Biedny“. (01421)

PANNA lat 39 z dobrym charakterem posłubi

inteligentnego pana. —
Urzędniczy, rzemieślni-
cy mile widziani. Oferty
IKP Bydgoszcz pod
„1421“. (01420)

PANNA lat 35, blondynka pracująca zawodo- wo, inteligentna, przy- stojna, gospodarna po- słubi pana do lat 40 o szlachetnym charakte- rze urzędnika lub kup- ca. Sprawy traktuje się poważnie. Oferty proszę kierować do IKP Byd- goszcz pod „11“. (01408)

LAT 50, bez naógów, urzędnik polujący życie tylko z jaroszką. Kultura duchowa, prosta, do- współczucie z naturą, po- bożność. Oferty IKP Bydgoszcz pod „Sa- motny“. (01415)

UNIEWAŻNIAM skra- dzone w Brodnicy dwie książeczki na ko- nie, dowód osobisty i pokwitowanie podatko- we. Maria Sternicka Gręzawy. (01398)

POSZUKIWANIA

POSZUKUJĘ mego sy-
na Bolesława Drutel u-
rodzonego 7 września
1917 Sokolnyszczyna o-
statni adres Knehlen
18 Dreżno. Kto może u-
dzielić jakiegokolwiek
informacji proszony
jest zawiadomić rodzinę
matkę i brata Józefa
Drutel, majątek Fur-
man poczta Skrzatusz,
powiat Wałcz, Pomorze
Zachodnie. (01414)

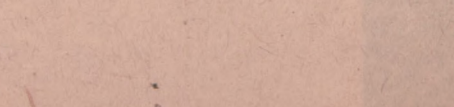
MATRYMONIALNE

DLA siostry krawcowej
lat 45, młodej brunetki
poszukuję solidnego pa-
na w celu matrymo-
nialnym. Oferty IKP
Bydgoszcz pod „Miesz-
kanie“. (1422)

SPOTKANIE TOWARZYSZÓW BRONI

A pamiętasz, Mikołaju?...
A ty pamiętasz Iwanie?...
(Ogoniok - Moskwa)

Humor zagraniczny

REDAKCJA I ADMINISTRACJA Bydgoszcz, Marsz. Focha 30
DZIAŁ OGŁOSZENI I PRENUMERATY
W BYDGOSZCZY:
ul. Jagiellońska 2 (Pod Arkadami) — Telefon 24-29.
Za niedoręczenie pisma spowodowane wyższą siłą nie
odpowiadamy. Reklamskie niezamówionych Redakcja
nie zwraca. Za dział ogłoszeniowy Red. nie odpowiada

ODDZIAŁY „ILUSTR. KURIERA POLSKIEGO“ W WIELKICH MIASTACH POLSKI
PODODDZIAŁY W WIEKSIKICH MIASTACH, AGENTURY NA PROWINCJI
DLA POSZCZEGÓLNYCH ZIEM POLSKI ODREBNE WYDANIA „ZRYW“
WYDAWCA: SPÓŁDZIELNIA WYDAWNICZA „ZRYW“
BYDGOSZCZ, UL. MARSZ. FOCHA 20 — TEL. 33-41 I 33-42

OGŁOSZENIA: Drobne po 15 zł za słowo. Poszukiwanie
rodzin i pracy 5 zł za słowo. Minimalna opł. za 10 słów.
Tusty druk 100% drożej
Ogłosz. millimetr. w tekście 50 zł, za 1 mm Za tekstem 20 zł
Urzędowe przetargi: 20 zł. Nekrologi od 20—50 zł. Tabela-
ryczne, bilanse 30 zł. Niedziele i święta 50% drożej. Za termi-
nowe zamieszczenie ogłoszeń administracja nie odpowiada